

ఆత్మ వంచన

[నాటకం]

బుచ్చి బాబు

దేశిక వితామండలి
విజయవాడ - 2

నే శ్రీ ప్రచురణ
 ప్రథమ ముద్రణ
 నవంబరు '51
 కిఫాన్ ప్రెస్
 విజయవాడ —
 రూపాయి పాబ్లా

సంపాదకులు

బొందలపాటి శకుంతలాదేవి

శివరామకృష్ణ

★ అంకితం : ★

అధిక ప్రయాసలతో మొరంగా నైనాసరే
యీ నాటకాన్ని ప్రదర్శించేవరకు నిద్రపోవి

★ 'రామంకి' ★

పాత్రలు

పురుషులు

రాజశేఖరం : కలెక్టరుగారింట్లో వుండి

చదువుకుంటున్న వారాలబ్బాయి.

గోపాలం : శాంతమ్మగారి మేనల్లుడు.

సూర్యనారాయణ : పామిలీ ఫ్రెండ్

కరుణాకరం : వారాలబ్బాయి స్నేహితుడు.

రెడ్డి : వారాలబ్బాయి అంతరంగిక స్నేహితుడు.

చిట్టన్న : కలెక్టరు గారింట్లో నౌకరు.

స్త్రీలు

శాంతమ్మ : కలెక్టరుగారి రెండో భార్య.

కొముదీరాణి : కలెక్టరుగారి పెద్దకూతురు.

నాణి : కలెక్టరుగారి రెండో కూతురు.

పూరిమ్మ చంద్రికాబోస్ : బెంగళీకన్య.

1948 జూన్ లో ఆలిండియా రేడియో, మద్రాసు కేంద్రంనుంచి గంటనాటికగా ప్రచారమైంది.

1950 ఏప్రిల్ కాకినాడలో జరిగిన ఆంధ్రనాటక కళా పరిషత్తు నాటకపోటీలలో ప్రదర్శించబడి వుత్తమ రచన బహుమానం పొందింది. తర్వాత నాలుగైదు సార్లు ప్రదర్శన జరిగినప్పటికీ చూసిన మీదట యీ నాటకం ప్రస్తుత రూపం పొందింది. నాటక కళాపరిషత్తు నాటక పోటీలలో ప్రదర్శించినప్పటి నటిసట బృందం:

1. రాజశేఖరం : శ్రీ పుండరీకాక్షయ్య
2. గోపాలం : శ్రీ మోహన్
3. సూర్యనారాయణ : శ్రీ సూర్యనారాయణ
4. కరుణాకరం : శ్రీ ఫాలలోచనరావు
5. రెడ్డి : శ్రీ వసంత కుమార్
6. చిట్టన్న : బి. యస్. యస్. శర్మ
7. శాంతమ్మ : సీతమ్మ
8. కాముదీరాణి : మల్లికాంబ
9. వాణి : ఆర్. నిర్మల
10. పూర్ణిమ చంద్రికాబోసు : సావిత్రి

అ త్మ వ ం చ న

[మొదటి అంకం]

సమయం—రాత్రి, మే ౨౦ వ తేదీ

స్థలం—పట్నంలో కలెక్టర్ గారి బంగళా

[తెర లేచగానే చావుమ్మగారు బలమీద ఏదో తడుముతూ కనపడుతుంది. కొంచెం సాతకాలపు చురుకైన పద్మపూల బాదరుచీర, మధ్యపావీడి అడ్డుపెట్టుకుని వెంటి బాటు. వెంటనే గుడ్డులు—ఏదో జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని కాపాడబడి చావుమ్మగారి దుస్తులు.]

స్టేజ్ రెండుభాగాలయే పట్టుగా మధ్యన ఏ స్క్రీన్. పెదభాగం హాలు. అందులో నాం దెక్క బల్బు, రెండు ముఖాలున్నాయి, ఏదో సోఫా వుంటాయి. రెండోది చిన్నది—అందులో బల్బు, ఫ్లవర్ పాత్, ఫోటోస్టాండ్, కార్నర్ టేబిల్, వున్నాయి. మరో గది—బలమీద 'హరకా' వుందో పాత మోడల్ గ్రామఫోన్. నాటి సోఫాలో కూర్చుని పుస్తకానికి అట్ట వేడూపుతుంది. నాటివచ్చు పదిహేడు—పన్నెండు, పాడుగా వుంటుంది. బాగా ఎటువైపు. కొంచెం పాటిగా గుండ్రంగా కనబడే మెడ—కోలమొహం, పూడిపోతూ, ఏడులుగా వుండే జడ. నవ్వుతున్నట్టుగా వుండే వెడల్పునోడు. కొంటిగా చూసే కళ్ళు—మొత్తమీద నిదానంగా చూస్తేనే గాని అకర్షణీయంగా కనబడుతుంది.]

చావుమ్మ: రాణి యేదే?

రాణి: శారదగారింటి కెళ్ళింది—

ఆ త్మ వ ం చ న

శాం : నిన్నునేగా పూళ్ళన్నీ తిరిగొచ్చారు, అప్పుడే షికార్లా ?

వాణి : షికార్లు కాదే—వాళ్ళ పరిశోధనలు తెలుస్తాయి టీవాళ,
—అక్కయ్యా, శారద ఇండిర్ని చూడ్డానికి సికింద్రాబాద్ వెళ్లాలని
ఎత్తేస్తున్నారేవ్.

శాం : నిన్ను తీసుకెళ్ళడం లేదనా ? తిరగండమ్మా, మీయిష్టం
వొచ్చినట్లు—శైలవ నాలుగురోజులూ నాదగ్గరుండి ఇంటిపస్లు చూసు
కోవాలనేగా మీ బెంగ ?

వాణి : అమ్మా, ఎప్పుడూ యిల్లుయిల్లుంటూ కూర్చుంటావు.
నువ్వు దేశం అంతా ఎప్పుడు చూస్తావే ? అమ్మా, మహాబలేశ్వరింలో
సమ్మర్ ఎంత బాగుంటుం దనుకున్నావు ? షికార్లు చేసినా అక్కడ
చెయ్యాలి. నిన్ను రమ్మంచే వొచ్చావు కాదు.

శాం : మీతోపాటు నేను షికార్లు చేస్తే, యిల్లా, ధూములూ ఎవరు
చూస్తారమ్మా ? మనకి మగ దిక్కెవరూ లేకపోయే,

వాణి : ఆదేవిచే అమ్మా, అల్లాగంటావ్ ? నేనున్నాను, అక్క-
య్యండి—ఐనా మనకేం లోటు ? మేం వచ్చాముని తెలిస్తే గోపాలం
బావ ఎగిరి చక్కావస్తాడు. వారాలబ్బాయ్ వుండనే వున్నాడుకదా ?

శాం : తప్పమ్మా వాణీ—ఆతను పెద్దవాడై పెద్దచదువు తదువు
తున్నాడా మరి,—వారాలబ్బా యనకూడదమ్మా.

వాణి : అవునమ్మా...తప్పే. మరచిపోయాను—ఏదో అలవాటు
చొప్పున అల్లావచ్చేస్తుంది, ఆనర్పుఫలితాలుకూడా యివాళో రేపో
రావాలి—వారాలబ్బాయ్....కాదు, క్షమించు, రాజశేఖరం ... ఎల్లా
వ్రాశాడో ?

శాం : బాగానే రాశాట్ట.

వాణి : ఎక్కడ కెళ్లాడు, కనబడ్డేం ?

శాం : ఫ్రెండ్స్ని చూసొస్తానని వెళ్ళాడు, నాలుగు రోజులైంది,

ఆత్మ వం చ న

అమ్మాయిగార్లు వచ్చేలోగానే వస్తానన్నాడు. నాకు నవ్వొచ్చింది. “అడ పిల్లలు నీకంటే చిన్నవాళ్లు. యికా ‘అమ్మాయిగార్లు’ ఏమిటోయ్” అన్నాను. పాపం, ఎంత చదువు చదివినా, భయభక్తులతో మనులతాడు.

వాణి : ఏమీ మారిపోలేదే? అబ్బో, నేను చూసి అప్పుడే రెండేళ్ళయిందేమో? ఆనర్స్ ప్యాసయింతర్వాత ఏం చేస్తాట్ట ?

శాం : ఏమో, నాకుమాత్రం ఏం తెలుస్తుంది? మీ నాన్నగారి కోర్కె-వ్రకారం, చివరంటా చదువులు చెప్పించాం. ఆతని అదృష్టం ఎల్లా వుందో యింతకి ?

వాణి : కారుడ్రైవింగ్ నేర్చుకుంటే మన కొత్తకారుని డ్రైవ్ చెయ్యమందుంగా.

శాం : ఆదేవిచే, తప్పు కాదా ?

వాణి : తమాషా కన్నానే—వుండు, పోనీ—మరోటి సజ్జెస్ట్ చెయ్యనా? భూములూ ఆస్తులూ చూస్తూవుంటాడు.—మేనేజ్మెంటు చేసే ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగా పెట్టుకుంటుం దక్క-య్య నడిగితే.

శాం : సీమోహం; వూరుకో—దాంతో అనేవుగనక. వెళ్ళి ఆతని మొహంమ్మీదనే అనెయ్యగల్గు.

వాణి : అమ్మో, నాకు తెలీ కడుగుతాను, ఏవి టాభయం నీకు? మనింట్లో వారాలు చేసుకుని, కర్మంజాలక పరిక్షలు ప్యాసైన రాజశేఖరాన్ని కలెక్టరుగారిలాగో, జమిందార్లాగో చూడాలంటావు—ఏవిటి ఆపిచ్చి నీకు? అక్క-య్యదగ్గర యీమాట నేనన్నానంటే దూడేకినట్లు ఏకిపారేశి, ఆదూదితో పరువుకుట్టించుకుంటుంది కూడా—

శాం : ఊరకుందూ—నువ్వు నీ వేళాకోళమూను, ఏరా చిట్టన్నా—ఏమైంది థాం లై సెన్సు ?

[ప్రవేశం చిట్టన్న—ఘమాడు ముచ్చైయ్యేళ్ళు. బిళ్ళగోచీ పోసి పండ్లిట్టు—మోకాళ్ళనిద కుంటుంది. పొట్టి చేతుల లాల్చీ—నొక్కేసి నట్టుగా వుండే మోహం.]

ఆ త్మ వం చ న

చిట్టన్న : రాజశేఖరంగా రొచ్చి ఏమోకాగితాలమీద సంతకాలు పెడితేకాని యిష్టరంజనం. — ఆరు కేసీస్తారు గదాంటే — రేపు తెచ్చు కొందాంలెండి.

వాణి : అదో! యీ రాజాగ రొస్తేకాని ట్రాములు, కాబ్లీ కదల వన్న మాట.

శం : (కసిరి) ఊ — వాడితో ఏమిటే! నీకేలే. నీవని చూసుకో చిట్టన్న, రాజమ్మగారి గది సర్దు, కింద కాగితాలూ, చెర్తె, ఏమన్నా కనిపించిందా, నీ పీక నులిమేస్తుంది.

చిట్టన్న : పావం, ఆమె నల్లా గంటూరుకాసందీ — రాజమ్మగోరు చాలా మంచోరండి. నన్నేమి అనండి — ఎప్పుడైనా కోపంవస్తే. నెవులు మెల్లెట్టడం, గుంజీలు తీచడం — అంతేనండి.

వాణి : ఏడిశావులే — పో — వెళ్ళి ఆ గ్రామఫోన్ హారన్ స్టాట్ట పడింది ప్రొద్దున. ఆ స్టాట్ట తియ్యి.

చిట్టన్న : ఇంకా మనిచో యీ గొట్టం గ్రామఫోనేంటండీ — మొన్న సూర్యారాయణగారిట్లో పెట్టి ఫోన్ గొప్ప చూశానండి — ఫోన్ గొప్ప వుందండి — దానికి తలుపులు, కింతలు ఏయ్యూ పుంచినండి — ఎక్కణ్ణుంచి మోగుద్దో సిత్రం. మా రాజమ్మగారు సూర్య మంచున్న వశంగా కొనేద్దు రండి.

శం : నారాయణగారు వూళ్ళో వున్నారా ?

వాణి : ఏ నారాయణే ? సూర్యనారాయణా ?

శం : అవును. రోజూ వచ్చి మి రోచ్చారా అని అడిగి పోతుంటాడు. ఈ మధ్య రెండు రోజుల్నుంచి రావడం లేదులే — వూళ్ళో లేడేమో ?

చిట్టన్న : (పక్కగదిలో చూడగా గొట్టం లోంచి మాట్లాడుతూ) ఉన్నారండి, విన్ననే వచ్చారండి ?

ఆ త్మ న ం చ న

వాణి : ఆ గొట్టం తగులదుతుంది చిట్టన్నా. అక్కయ్య చూసిందంటే, మళ్లా తలకాయ యివతలకి వూడిరాకుండా అందులో తాపడం చేసేస్తుంది, (తలుపుచప్పుడు) చిట్టన్నా, చూడు, పోస్టుబంత్రోతేమో ?

(చిట్టన్న వెడతాడు)

శాం : అక్కయ్యేమో !

వాణి : అక్కయ్య హారా మోగించకుండా దిగుతుందీ : ఓవేళ రై సెన్స్ లేకుండా వెళ్ళినందుకు కారులాక్కుంటే నడిచొచ్చిందేమో ? పోస్ట్,

చిట్టన్న : చూశారంటుంటే—పోస్టువాడు. ఉత్తరాలు తీసుకోవడానికి మొగాదెడితే, 'పోస్టు' అని ఏడుస్తూ యిస్తాడు. అదే ఆదోరు వెడితే, 'పోస్ట్' అని దర్జాగా యిస్తాడు.

శాం : (నవ్వుతూ) చిట్టన్నా, నువ్వు నాటకాల్లో చేరారా ?.... ఎక్కణ్ణుంచే వాణి ?

చిట్టన్న : మీతో పెప్పలేదు—మొన్న శేఖరంగారు వో నాటకం ఆడించారండి. అందులో నాకు 'సిత్తం' 'సిత్తం' అనే వేషం యిప్పించారండి. భలే రకీతికట్టిందండి.

శాం : ఎప్పుడూ—నాకు తెలీదే ?

చిట్టన్న : కూకలేస్తారని చెప్పలేదండి.

వాణి : అమ్మోయ్. - బావాస్తున్నాట్ట—గోపాలం బావ...పరీక్ష చిట్టన్న తలకాయలా గుండ్రంగా గుండుసున్నా చుట్టిందింట.

చిట్టన్న : అక్షేపించకండమ్మోయ్ - సిన్నప్పడు గాలిపటం ఎగరేస్తూ, ఇల్లిలోనుంచి పడి తలకాయ తప్పడైందండి—

శాం : అయ్యో పాపం, శ్రద్ధగా చదువుకొనేవాడే,

వాణి : అదికాదే అమ్మా, ఫేలవకుండా, పరీక్ష ఎగేశాట్ట.

ఆత్మ వం చ న

శాం : ఏంచదువులో బాబూ,—వాళ్ళ నాన్న వాడిమీద ఎంతో ఆకలు పెట్టుకున్నాడు. వ్యాంకువ్యవహారంలో దెబ్బతిన్నాడా - చితికి పొయ్యాడు పాపం—వీడేనా కుదురుగా చదువుకోకూడదు—?

వాణి : వాక పార్టు ప్యానయ్యాడుతే - పూర్తిగా గుండుసున్నా చుట్టలేదుతే.

చిట్టన్న : చూచారా మరి, నా తలకాయ అంతదొడ్డుగా సున్నాలా లేదులెండి మరి.

వాణి : పో, వెళ్ళిపో - పనిచూసుకో-

చిట్టన్న : సిత్రం (లోపలికి పరిగెడుతాడు)

వాణి : అమ్మా, చిన్నప్పుడు మొట్టమొదటి సన్ను తెగిపోయిందేమోనాడు, - రానీ, ఏడిపించి వదిలిపెడతాను,

[కామడీ రాణీ లలలలా లలలా అని ఇంగ్లీషు ట్యూట్ పాడుతూ హుషార్ గా ప్రవేశిస్తుంది. వయస్సు పంచొమ్మిది. కొంఠెం ఎతికి. చాపాన చాయ. మొహం దిగులుగా వున్నట్టు కనిపించినా కంఠంలో ఆ అసంతృప్తి కనపడదు. ఒక్క చూపుతో వాతావరణాన్నంతా గ్రహించుకునే తీవ్రత కనిపిస్తుంది. వేషధారణ 'ఆప్టడేట్' గా వుంటుంది. జడని వొదులుగా జారి మెడంతా కప్పేట్టుగా ముడేసింది. సిల్క్ శేబురుమాలు బడచుట్టూ త్రిప్పి పళ్ళల్లో బిగిస్తుంది.]

రాణి : అమ్మా, వాణీ యేదీ? ...వాణీ, లమ్మేది?

శాం : ఏవిచేవిటి - పరిక్ష ప్యాసైందా?

రాణి : లేదు. పరిక్ష ఫేలయింది - అందుకనే చాలా సంతోషంగా వుంది. ఎక్కడ ప్యాసవుతుందోనని బెంగెట్టు కున్నాను, పరిక్ష ఫేలయింది.

శాం : అదేమిట? పరిక్ష పోయిందని సంతోషిస్తారా ఏమిట ఎవరన్నా? నీదంతా చిత్రం:

ఆత్మ వం చ న

రాణి : హాయిగా మళ్ళా అవే పుస్తకాలు చదువుకోవొచ్చు. బెనారెస్ వెళ్ళొచ్చు. అమ్మా, యీసారి బెనారెస్ నుంచి డార్జిలింగ్ వెళ్ళొస్తానే. ఎంచక్కా నేనూ, వాణీ వాకేసారి ప్యాసవుతాం.

వాణి : నేనుకూడా యీ సంవత్సరం ప్యాసవైతేగదా ?

రాణి : ఓస్, క్లాస్ పరిక్ష, కావాలన్నా ఫేర్ కాలేవ్. అమ్మా, బెనారెస్ మెట్రిక్ ఎంత కష్టం అన్నకున్నావ్ : యిక్కడ బి. ఏ. తో సమానం అమ్మా, పరిక్ష పోయినందుకు వో చిన్న టీపార్టీ యిద్దామా ?

శాం : ఇప్పుడు నువ్వు ప్యాస్ కాలేకపోతే పోయింది లేదుకాని నలుగురుతోనూ మిడిసిపదుతో చెప్పావంటే, ఎవరేనా నవ్వుతారు. వాణీ పుట్టినరోజుకి పార్టీ యిద్దవుగాని లే,

వాణి : నాపుట్టినరోజు కివ్వడం దేనికీ— తనకి పుట్టిన రోజు లేదా - పోనీ, వారాలద్వాయి, కాదు త్తమించండి - శేఖరం పరిక్ష తెలుస్తుందిగా - దాని కివ్వొచ్చు.

శాం : నేనేం గుంజుకోడం లేదు, నీకు పందొమ్మి దేళ్ళొచ్చాయిని వదిలించుకో తెలవడం యిష్టంలేక. నాపుట్టిన రోజుకి పార్టీ యిస్తానంటే, అన్నాను.

రాణి : నీకు రాలేదూ పద్దెనిమిదేళ్లు ?

వాణి : లేదు, నాకుపదిహారే—నాకు పద్దెనిమిదైతే నీకు ఇరవై రెండు.

శాం : ఇస్, పూరుకోడే అమ్మా, - ఎన్నో అన్ని, ఏళ్ళకేం భాగ్యం, అవే వొస్తాయి,

(గదిలోపల చిట్టన్న గొట్టాన్ని నుత్తితో కొడుతుంటాడు.)

రాణి : చూడు లేకపోతేనూ : ఒరే చిట్టన్నా, ఆ గొట్టంతో ఏం చేస్తున్నావురా—

చిట్టన్న : నే నేమి చెయ్యడం లేదండోయ్— రాణమ్మగారు కింద పడేస్తే, సొట్ట పడిందండి— సొట్ట తీస్తున్నాను.

ఆత్మ వం చ న

వాణి : నేను కిందపడెదానని ఎవరు చెప్పారా—నే నాగదిలోనే వెళ్ళండి.

చిట్టన్న : లేకపోతే, దానికే యేదో జబ్బొచ్చి, సొట్టవడింది కామాలు నండి—

రాణి : (లోపలి కెళ్ళి) అహా - ఎంత అందంగావుందీ గొట్టం ? దీన్ని తీసికెళ్ళి, రోడ్డుమీద గిరవాపెట్టిరా—

శాం : పోనీలేవే - బాగుచేస్తున్నాడుగా - ఏదో పాతది, పదహారేళ్ళనాటికీతం మీ నాన్న కరికత్తానుంచి తీసుకొచ్చారు.

వాణి : పాతపద్దామని, అమ్మా, అక్కయ్య, నిన్ను, నన్ను కూడా రోడ్డుమీద తూములో పడెయ్యగల్గు.

రాణి : చాలా తెలివిగా మాట్లాడా ననుకుంటున్నావా ?

వాణి : నీతో నే నేం మాట్లాడలేదు.

[గ్రామపోలీస్ కి యివ్వడం—పెట్టడం, ప్లేటుమీద పిన్ను కొంతమారం వెళ్ళి గీతలో పడి తన్నుకుంటుంది.]

శాం : ఊరుకేవే, దాంతోకూడా నువ్వును.

వాణి : చూడు మరి - (మెల్లిగా) దానికి వినబడకుండా మెల్లిగానే అన్నాలే.

రాణి : (ధూరాన్నుంచి) ఈ గ్రామపోలీస్ మోగదు. చెమిటాళ్ళ పాతశాలకి బహుమానంగా యిద్దాం దీన్ని.

వాణి : నువ్వు యజమానురాలివి—కావాలంటే, కొత్తరకం గ్రామపోలీస్ కొనుక్కో, దాన్ని నేను తీసుకుంటాలే.

చిట్టన్న : మీకూ మీకూ అక్కర్లేకపోతే నా కిప్పించండి.

రాణి : తీసుకెళ్ళి యీ గొట్టంలో నీ తలకాయ దోపుకో, (గిరవాచెడుతుంది)

ఆ త్మ వం చ న

చిట్టన్న : రాజమ్మగారూ, గొట్టం అంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది, సూర్యారాయణగారింట్లో గ్రామపోకి గొట్టం లేదండీ - భలేగా వుంటుంది. మీరు చూశారంటే, తప్పకుండా కొనేద్దరు.

రాణి : సూర్యంగారింట్లోదేనా - నాకు తెలిదేమిటి ? అదేం కొత్తది కాదు, పాతదే —

చిట్టన్న — కొత్తదండీ - పాతది నేను చూశానండి - సాయంక్రిం వస్తారుగా అడిగిచూడండి.

శం : ఊరెళ్ళాడుట — వచ్చాడన్నమాట.

చిట్టన్న : వచ్చారండి,

వాణి : ఎవరది ? చూడు చిట్టన్నా.

[రాజశేఖరం ప్రవేశిస్తాడు. చేతిలో చిన్న చుంచీ వుంటుంది. దాన్ని బలమీద పెడతాడు. జేబులో తడిమి చిలరతీసి చిట్టన్న కిస్తాడు. వయస్సు ఇరవై మూడు: కొంచెం పొడుగా ఎరిగిన వుంగరాల జాటు. నుడివుండడం మూలాన్ని పక్కపాపడి కనపడదు. విశాలమైన నుదురు, పొడుగాటి ముక్కు. శాశిన్యాన్ని నూచించే పల్చటి పెదవులు. అందంగా వొంకర దిరిగి పట్టుదల్ని నూచించే గడం. కళ్ళలో కారుణ్యం కనిపిస్తుంది. అది సీరసంపలో, ఆహాయి కత్వంవల్లో తెలియదు. మతకరకం ఖద్దరులాల్చీ, ముడతలు చేగిన పైజమా. మామూలు ఆకుజోళ్ళు.]

రాజ : నేనేనండి, శేఖరాన్ని - చిట్టన్నా, బెడ్డింగ్ ఆమూ లెట్టు. అక్కడ కాదు - ఆ మూలగదిలో.

శం : వచ్చావా రాజశేఖరం. అమ్మాయి లొచ్చారు నిన్న, రాణి పరీక్ష పోయిందిట. ఏం, అల్లా దిగులుగా వున్నావేం ? పరీక్షలు తెలిశాయా ?

రాజ : తెలిశాయండి.

వాణి : పోయిందా ?

ఆత్మ వం చ న

రాజ : లేదండి—ప్యానయ్యాను. (నిదానించి) పస్తుక్లాపొచ్చింది.

శాం : అమ్మయ్య! పోనీలే పాపం. ఏదో కష్టపడి చదువుకున్నందుకు ఫలితం దక్కించుకున్నావ్.

రాజ : అంతా మీ ఆస్వాదం.

శాం : మెం చేసిం దేముంది? పేకెం అన్నం పెట్టాం. భగవంతుడి దయ.

చిట్టన్న : మీ రొస్తేకాని, కాదులై నెన్ను యివ్వరంటండి—

శాం : పద, వెళ్ళి తీసుకొద్దాం.

రాజ : సాయంత్రం వెళ్ళొచ్చులే. రోజుగడచేసి పడుకో. ఎక్కడెక్కడికీ తిరిగిపో యీ నాలుగురోజులూను.

రాజ : ఛోజనానికి మించిపోయిం దేముందండి - ఇప్పుడే వెళ్ళి తీసుకొస్తా - రా, చిట్టన్న.

చిట్టన్న : మీ రొస్తారంటండి రాజమ్మగారూ ?

[ఇంతవరకు రాణీ చుట్టూనెనక తన ముసాయి చాచుకుని అప్పుడప్పుడు రాజశేఖరంకేసి తీవ్రంగా మాట్లాడుంటుంది. ఇప్పుడా వుస్తాకాన్ని పక్కీ తీసేస్తుంది.]

రాణి : (చిట్టన్న కేసి చూస్తూ) నేను రాను.

వాణి : అంటే - అక్కయ్య పరిక్ష పోయిందని దిగులు ఆధినియం నేర్చుకుంటోంది కాబోలు.

రాజ : పరిక్ష పోతే ఏంలెండి — మళ్ళీ చదువుకోవచ్చు.

వాణి : వునాది గట్టిపడుతుందటావ్ - అవుతే, 'నువ్వెప్పుడూ ఫేలవలేదుకదా - నీవునాచి పోయివేసిన్నానట.

(రాణీ నవ్వుకుంది)

శాం : నవ్వుతారేమిటరా — వాణి, నువ్వెంతనికొందెం కాఫీతీసుకురా.

ఆ త్మ వ ం చ న

వాణి : ఏమయ్యా - తీసుకు రానా ? ప్లాస్ట్‌లోది తాగుతావో తాగవో—

రాజు : అబ్బే ! వద్దండీ చుట్టావాల్సి భోంచేస్తానండి.

వాణి : అల్లాగంటండీ ! (అని నవ్వుకుంది)

శాం : నవ్వుతావేమిటి వాణీ !

వాణి : నన్ను 'అందీ' అంటే నవ్వాస్తోందే అమ్మా. (వాణి లోపలికి వెళ్తుంది)

శాం : అప్రెన్టీస్ శేఖరం - చిన్నప్పుడు ఎంతో ఇదిగా కలిసి ఆడుకునేవాళ్లు, నీకంటే చిన్నవాళ్లు - వాళ్ళని 'అందీ' అనడం దేనికి ?

రాజు : చిన్నప్పుడెన్నో వున్నా పెద్దవానతర్వాత మరోలా పిలిచడానికి మనస్కరించడండీ.

శాం : అమ్మాయి లింకా చిన్నపిల్లలే.

వాణి : మాఅమ్మ ఇంకా ఆమూలను పెట్టించి జోలపాటలు పాడిస్తోంది మాకోసం. ఇదిగో కాఫీ తీసుకోవయ్యా.

(వాణి చిట్టాగా లేచి లోపలికి వెళ్ళిపోతుంది)

శాం : చాలే మువ్వా, నీదేశాకోశమూనూ, అవునర్రా మీ కేం తెలుసు ?

రాజు : (కాఫీ త్రాగి) అంటే అమ్మాయిగార్లు పెద్దవాళ్ళయ్యారని కాదండీ—నేనే పెద్దవాణ్ణియ్యానేమో. ఇంత మంచి కాఫీ త్రాగి అప్పుడే ఆక్రోజులు కావాస్తోంది.

వాణి : మేమంతా ఇల్లావుండిపోతాం,—నువ్వాక్కడివే ఎదిగి పోతావ్ మహా.

రాజు : అది కాదండీ—పెద్ద, చిన్న అనేదండీ—

వాణి : (మళ్ళీ అందుకుని) చాలే పూరుకో.

శాం : అదేమిటే !

ఆ త్మ వ ం చ న

వాణి : ఆ 'అండీ' వాడన్నా.

రాజు : పోనీ ఇంక 'అండీ' అననైంది. రా, చిట్టన్నా.

[ఇద్దరూ వెళ్ళారు. రాణీ జుట్టూ, బాగా శుభ్రముగ మోహం పోతున్నట్లు వస్తుంది]

శాం : ఏమే రాణీ ! శేఖరంతో ఒక్కమాటేనా మాట్లాడావ్ కాదు. ఏ మనుకుంటాడు ?

రాణి : రాజాగారు ఫస్ట్ క్లాస్ లో పాస్ అయ్యారని మేమంతా చుట్టూ డాన్స్ చెయ్యాలా ?

శాం : అవేం మాటలే మరిను ! పరికరించడం తప్పా ఏమిటి ? వన్నెందెళ్లు వచ్చేదాకా ఎంతో ఇదిగా ఆడుకుంటిరి-ఇప్పుడు ఒక్కమాటేనా ఆడుకుండా మోహంపొంద కొట్టినట్లు లోపలికి దయచే స్తివి-ఏమనుకుంటా దతను ?

వాణి : అమ్మోయ్ ! ఆక్కయ్య భరతనాట్యం నేర్చుకుంటుందిట.

రాణి : నాకు నీలాగ, ఏ మనిషిదగ్గర ఆ మనిషిమాట అనడం చేతకాదు

వాణి : ఏ మనిషిదగ్గర ఆ మనిషిమాట కాకపోతే, వాకమనిషి దగ్గర మరోమనిషిమాట అంటారా ?

శాం : ను వూరుకో వాణి - డాన్సు చెయ్యమన్నానుచే - పరికరించడం తప్పా ?

రాణి : కష్టపడి చదువు చెప్పించావు పాపం, ఆ మాత్రం గౌరవం చూపించొద్దూ -

శాం : అవే మూటలే-నేను చెప్పించిందేమిటి ? అంతా మీ నాన్నయిష్టం ప్రకారం చేశాను. ఇదంతా నీదికాక, నాదా ? నువ్వు పెద్దదాన వయ్యావు.-నీయిష్టం ఏం చేసుకున్నా సరే. అక్కడికి నీకు చెప్పకుండా, నే నేవనీ చెయ్యడమే లేదు.

ఆ త్మ వ ం చ న

వాణి : అమ్మోయ్, ఇందాక, మేం చిన్నవాళ్ళ మన్నావ్, ఇంత బ్లోనే పెద్దవాళ్ళ మయ్యామా ?

శాం : శేఖరం అన్నట్లు వయసునుబట్టి పెద్దతనం వస్తుందా ? తనే చెప్పించమంది చదువు - మనియార్డర్లు తనే కట్టేది - పైగా నామీద పడుతోంది. చూశావా వాణీ -

వాణి : చూశావా కాదు - విన్నావా అనాలి.

రాణి : ఇప్పుడు నిన్నేమన్నానే - అతన్ని పరికరించలేదని నన్నే రాపా దేస్తున్నావ్ -

శాం : ఆ, ఆ - నేను రాపాడుతున్నానా ? కుశలప్రశ్న అడక్కపోతే అత నేమకుంటాడు ?

రాణి : ఏమనుకుంటాడు ?

వాణి : వాళ్ళ పరీక్షలు పోయి, నే ప్యాపై నందుకు వీళ్ళకి నే నంటే యీర్ష్య అనుకుంటాడు.

శాం : బాగా చెప్పావ్ -

రాణి : తల్లీ, కూతురూ బృందగానం బాగానే చేస్తున్నారు.

వాణి : ప్రస్తుతం యిది యుగళగీతమే, - నువ్వు చేరితే బృందగానం అవుతుంది.

రాణి : తెలివిగా మాట్లాడా ననుకుంటున్నావా ?

వాణి : నిజంగా మాట్లాడినప్పుడు, అనుకోడం కర్మమే !

శాం : అబ్బ, పూరుకోండ్రా - ఉన్న యిద్దరూ యిల్లా కీచు లాడుకుంటో కుర్చోకండి - నెమ్మది నేర్చుకోండి, ఫలానా కలెక్టర్ గారమ్మాయిలు అదుపాజ్జలు లేకుండా పెరిగారని నలుగురూ అనుకోనా ?

- రాణి : మా కీర్తిని నిలబెట్టేటందుకు, ఫస్టుక్లాసులో ప్యాపై న రాజశేఖరం వున్నాడూలే - బెంగొద్దు.

శాం : నేను వాదించలేనరా - చెళ్ళి వంటపని చూసుకుంటా.

ఆత్మ వం చ న

రాణి : ఈ గ్రామపోత పిన్నులదబ్బా దోవలో ఎవరెట్టారు :

వాణి : ఆ పిన్నులేం చేశాయే నిన్ను-పాపం అని మోగనేనామోగవు.

రాణి : ఆ చిట్టన్నగడివనే, రానీ చెబుతాను-

వాణి : వాడు కాదే.

రాణి : ఎవరు మరి ?

వాణి : చెప్పాలా ?

రాణి : నువ్వా ?

వాణి : శేఖరం, (నవ్వు ఆపుకుంటుంది)

రాణి : ఏం, మరి వేళాకోళంగా పుంది నీకు : ఎందుకూయింట్లో
యీ పిన్నులు (పిన్నులదబ్బా తీస్తుంది)

వాణి : ఉండు తలుపు తీస్తా. గిరవాపెడుదువుగాని.

(తలుపు తీస్తుంది. రాణి దబ్బా గిరవాపెడుతుంది)

[ప్రవేశం గోపాలం-వయస్సు ఇరవై యొక్కటి. ట్యూబ్ నూట్, నల్లరిమ్ముల కళ్ళతోడు. వెనక్కి ఎగబడువ్విక జాటు. 'సెంచికట్' మీసం. ఆ పిన్నులదబ్బాని గుప్పిట్లో పట్టుకుని]

గోపా : వండ్రపుల్ కాచ్ : ఏ ప్రీకి బాగా గురిచూసి కొట్టడం నేర్చుకుంటేకాని పెండ్లి చేసుకునే అర్హత వుండకూడదు. ఆగండి-ఒక మూమెంట్. బండివాణ్ణి డిస్పోజాఫ్ చేసివస్తా.

రాణి : ఎవరదీ, -గోపాలమా ! నీ నెత్తికి తగిలేటట్లే విసిరాను.

వాణి : గోపాలం బావా, రేపొస్తానిని పుత్తరం వ్రాసి యివాళే వచ్చావేం ?

గోపా : ప్రీతి కళ్ళుండికూడా చూశ్శేను-అన్నాడు అబ్బిసాని పెద్దనామాత్యుడు, ఆ పుత్తరం వ్రాసి నాలుగురోజులైంది. పోస్టుచేసి రెండు రోజులైంది. నా రాక ఒకరోజు అలస్యం.

ఆత్మ వం చ న్న

శాం : ఏం గోపాలం, ను వొక్కడవే వొచ్చావేం ?

గోపు : బార్యానమేతంగా పంపించే భారం నీపైన వుండగా, అత్తయ్యా, యీ యేకాకి యెట్టి సమాధాన మివ్వగలడు ?

వాణి : ఎల్లాగేనా, పరిక్ష ఫేలయినవాళ్ళకి తెలివి తేటలు జ్ఞాస్తీ.

గోపు : అవి తిక్కన్న అన్నాడా : నేను పరిక్ష ఫేలవలేదు - అసలు కూర్చోందే : కిస్లింగ్ అన్నట్లు...

వాణి : మరి వుత్తరంలో వ్రాశావుగా !

గోపు : ఆప్కోర్స్ - దావి లాభంలేదు. అత్తయ్యా, ఫేలయ్యా నమ్మా నెపోలియాలా పరిక్ష ఫేలవనివాడూ, కాసేపేనా పిచ్చెత్తని వాడూ జీవితాన్ని అనుభవించలే రన్నాడు స్టీవెన్సుకా.

శాం : పోవీ వచ్చేసంవత్సరం కూర్చుందుగానిలే-నువ్వు, వాణి వాకేసారి ప్యాసవ్వచ్చు.

వాణి : ఆక్కయ్యా, నువ్వు వాకేసారి ప్యాసవుదురుగాని,

గోపు : అవుతే మనం వొక్కళ్ళమే కామన్నమాట. -ప్రపంచంలో మనం ఎంతోసేపు బంటిగా వుండలేం- అన్నాడు అరిస్టోఫేన్స్, పైగా, పురుషులతో సమానత్వంకోసం అలజడి జరిగే యీ నవీన యుగంలో మొగాణ్ణి నే నొక్కణ్ణీ ముందు ప్యాసనైపోవడం ఏం బాగుంటుంది-ముందువెనుకలు మిథ్యరా మందుడా అన్నారు తెరగుడువులు -కొండొకచో ఫిలింప్యట్టులు.

రాణి : ఐనా నువ్వు ప్యాసనై చేసే దేముందిలే-

గోపు : ఎంతమాట : దేవుడి దయవల్ల మీరూ ఫేలయ్యారు గనక-

వాణి : 'మీరూ' అనకు-నే నవలేదు.

గోపు : ఎమెండ్ మెంటు విల్ బి కారీడ్ ఎటె ప్యూచర్ డేట్ : -దేవుడి దయవల్ల మీరూ ఫేలయ్యారుగనక నాకీ యింట్లో స్వాగతం యిచ్చారు కాని, నే ప్యాసనై మీరు ఫేలైతే అహ్వనిద్దురా నన్ను ?

ఆత్మ వంచన

వాణి : అల్లాగంటావేమిటి బావా-ఫస్టుక్లాస్ లో ప్యాషనైన శేఖరం మా యింట్లోనే వుంటున్నాడు.

గోపు : అతనికి మరో క్వాలిఫికేషనుంది—అతను బీదవాడు. బోలెడు పర్సనాలిటీ వాల్యూ వుంది. మనం దనికులం—అదీ మనం చేసిన పాపం—డబ్బున్నవాళ్ళు లేనివాళ్ళని అదరిస్తే, పాట్రనేజ్ అనబడుతుంది. డబ్బున్నవాడు వున్నవాణ్ణి అదరిస్తే—ఏదో మాంచి మాట వుండాటి—ఆ, వొచ్చింది 'కాడిసెన్స్' అనిపించుకుంటుంది—అన్నా డెక్కడో వాల్టర్ స్కాట్.

వాణి : ఎక్కడన్నాడో తెలిస్తే బావ పరిక్షకే వెళ్ళును.

రాణి : అది కాదు కారణం : ఇంగ్లీషుమాటకి తెనుగురాదు : తెనుగుమాటకి ఇంగ్లీషు రాదు—అని గోపూ అన్నాడనుకోండి.

శాం : బాబూ, యీ పరిక్షలగొడవ కాసేపు కట్టి పెడుదురూ - వినలేక తల బ్రద్దలవుతోంది.

గోపు : అత్తయ్యా - బ్రద్దలవుతున్నది - మనలో మనమాట - చెప్పలా, తలా ?

శాం : అన్నాలకి లేవండి.

రాణి : అప్పుడే అన్నాలకే—రాజశేఖరం రాలేదుగా.

వాణి : నాకడుపులో మాడుతోంది,—మాకు ముందుపెట్టు—తరువాత తింటాడులే—

రాణి : మనం ముందుతిన్నామంటే, —అందులో ఫేలైనవాళ్ళం, —యిం కేమన్నా వుండీ :

వాణి : అస్తమానూ, ఫేలైనవాళ్ళల్లో నన్నుకూడా జతపర్చుకండి.

శాం : ఏం చిత్రమే,—మరీను—లేవండి—

(రాజశేఖరం వస్తాడు)

ఆ త్మ వ ం చ న

గోపు : వెయ్యేళ్లాయుష్షు నీకు—మాకు అన్నదానం చేశావయ్యా రాజశేఖరపండితా !

శేఖ : గోపాలంగారా—ఎప్పు డొచ్చారు ?

గోపు : కంగ్రాట్సులేషన్సు—మల్లా మర్చిపోతా లేకపోతే— ఫస్టు క్లాస్ లో ప్యాసయ్యా వన్నమాటేగాని, అర్థంలేని ప్రశ్నలు అడగడం మానలేదేమయ్యా నువ్వు ?—ఇప్పుడే వచ్చాను,

శేఖ : ఇంటిదగ్గరంతా కులాసా ?

గోపు : మరో అర్థంలేని ప్రశ్న. ఆ, అంచూ చులాసాయే.

వాణి : లైసెన్స్ యిచ్చారా ?

శేఖ : ఇచ్చారండి.

గోపు : నే నీమధ్య డ్రైవింగ్ నేర్చుకున్నాను—హెచ్. డి. వెల్స్ అన్నట్లు...

రాణి : నిన్ను ఫేల్ చేసిన మేస్టర్ల వెక్కిరించుకుని డ్రైవింగు చేద్దవుగాని లే.

గోపు : ఎక్స్ క్యూజ్ మి, మేడమ్ క్యూరీ అన్నట్లు, మేస్టర్లు గారు, ప్రొఫెసర్లు. మళ్ళా పెట్రోల్ కర్చులేకుండా, నీ పేపర్లుదిద్దిన మేస్టరమ్మల్నిగూడా యీ ట్రిప్పలోనే లాక్కుపోతాలే.

వాణి : ఐవోయ్ : నేనూ, శేఖరం ప్యానైనాశ్కం—ఫస్టు ట్రిప్ప మూడి, ఏం శేఖరం ?

శేఖ : మీరందరూ వెడుదురుగానెండి - నేనెందుకు ?

శాం : అదేమిటాయ్—నువ్వు వెళ్ళు. సాయంత్రం తీయబడేగా.

శేఖ : చదువుకుంటా లెండి—

—గోపు. ఏమిటయ్యా, మహా—ప్యాసయ్యావనా—అతి చదువు. చదువుకున్నవారు అసహాయులూరు లవుతారన్నాడు లాంగ్ ఫెలో. డ్రైవింగు గొచ్చా నీకు ?

ఆత్మ వం చ న

శేఖ : వచ్చు—కానీ.....

గోపు : దె= డ్రైవ్—జీవితంలో నెగ్గాలంటే డ్రైవ్ వుండా అన్నారు, అమెరికన్స్ మొత్తంగా.

వాణి : ఆక్రయ్య ఆడుగుతేగాని, శేఖరం రావసు కుంటాను.

శేఖ : అచ్చే, అదే= లేదు—కులాసాగా మీ రెళ్ళిరండి—

రాణి : పోనీ నీకు డ్రైవింగ్ వాస్తే. నువ్వు డ్రైవ్ చేద్దువుగాని.

గోపు : అచేమిటి రాణి - ఫస్ట్ క్లాస్ లో ప్యాసైనవాణ్ణి కారు నడవ మనడం బా = కాదు—‘దోజ్ పు పాస్ ఆర్ దైపాస్డ్’ అన్నాడు చర్చిల్.

శాం : షికారుమాట తరువాత ఆలోచిద్దాం,—ముందు భోజనాలకి లేవండ్రా.

గోపు : చాలా పుల్లమమైన అలోచన చేశావత్తయ్యా,

వాణి : వేమన్న అన్నట్లు—

[అంతరూ లోపల శాం శారు. చిట్టన్న ఆసీ యివీ సరుమంటాడు. గ్రామఫోన్ రికార్డుపెట్టి. దా = లిసి, అనూ పాడతాడు. శేఖరం చెయ్యి తుడుచుకుంటూ నొచ్చి, వోక్ డ్రీలో కూర్చుని, శేషం తిరగేసి, రెండు = మి పాలు చదివి, మడచేసి, తువ్వలు పైకేసుకుని చైట్టి వెళ్ళిపోతాడు. చిట్టన్న మరో రికార్డుపెట్టి సోపాంకున కూతవాటు పడుతుంటాడు. పిళ్ళు గాడిలో పడి కొట్టు కొంటుంది. ఆ డ్వికి వేచి లో = కెడతాడు. ఇంతలో, వాణి, రాణి వస్తారు.]

వాణి : శేఖరం ఏచీ?

గోపు : శేఖరం టోకా యిచ్చేవాడు.

శాం : అతని కేం పనులున్నాయో - మీ రెళ్ళిరండి.

రాణి : ఏం పనులుంటుందీ—

వాణి : ఐనా, అతన్ని డ్రైవ్ చెయ్యమనడం ఏం బాగుంటుందీ!

ఆ త్మ వ ం చ న

రాణి : తప్పా ? గోపాలం చెయ్యడం లేదూ ? నే చెయ్యనూ ?

గోపు : బాగా చెప్పావు, దైర నన్నట్లు...

రాణి : ఇంతట్లోకే ద్రైవరై పొయ్యాడా ? మనం చదువు చెప్పించకపోతే నిక్షేపంలా ఆ పనే చేసును.

వాణి : అల్లా అనడం బాగుండలే దక్కయ్యా !

గోపు : బాగలేకేం ? సత్యం వక్కాణించింది రాణి—సత్యానికి సంఘంలో తావు లేదు. అందుకనే, రాణి, నేనూ చదువులో వెనకపడ్డాం.

[ప్రవేశం సూర్యనారాయణ-వయస్సు సాతికపైగా చంటుంగి. వెడల్పుగా, చదరంగా వుండే మొహం. సుధ్యపాపడి, పక్కకి వొంచి దువ్విప పాట్రికాప్. పెద్ద గుండ్రటి పెదవులు, ఎత్తైన విగ్రహం, తెల్ల ఫాంట్, చాలిల స్పీర్టింగ్ శోటు, హండ్ పిక్కు. అటహాసంగా వుంటాడుగాని, మాట వ్యసంపుగా, నింపాచెగా వుంటుంది. శోట్లో సిగరెట్టు తీసి అగ్గపెట్టె వెనుక్కుంటూ, బల్లపై తేడుముతాడు.]

సూర్య : మంచి టైమికి వచ్చా నన్నమాట—హల్లో గోపు—ఎప్పుడు రావటం ?

గోపు : హల్లోల్లో నారాయణ్ జీ ! నా రాకపోకలు పత్రికల్లో వేయించా అనుకుంటా, ఉదయా న్నొచ్చానండి. ఏమిటి కథా—పూనా రేసెన్ బాగా సాగుతున్నయ్యా :

రాణి : (అహ్లాదంతో) రండి, మీకోసమే చూస్తున్నా. మీ రేదో కొత్త గ్రామపోక కొన్నారటగా. మా చిట్టన్న తెగపొగుడుతున్నాడు.

సూర్య : అబ్బే పాతదే. కొత్తగా కాబినెట్ చేయించాను. ఈ చీర చాలా బాగుంది—కొత్తగా కొన్నావా ?

రాణి : బాగుంది కదూ ! పూనాలో కొన్నాను.

వాణి : దాని పేరేమిటో ఎరుగుదురా ? ట్యలైట్ పాటరన్,

సూర్య : శేఖరం ఏదీ ?

ఆ త్మ వ ం చ న

రాణి : అయినగారికి తీరుబడి లేదట.

సూర్య : తీరుబడి లేకేం...ప్యాసయ్యాడుగా—ఏం చేస్తాట్ట ?

రాణి : ఏమో - ఎవరికి తెలుస్తుంది ? ఎందుకేనా మంచి దని ద్రివింగ్ కూడా నేర్చుకున్నాడు.

సూర్య : (దిగ్గరగా నవ్వి) అంటే, ఆతనికి కొంచెం సిగ్గు, భయం అనుకుంటాను.

రాణి : వాణీ, చిట్టన్నని వెళ్ళి ద్రివర్ని తీసుకురమ్మను. గోపూ, నువ్వెళ్ళి చిట్టన్నని తీసుకురా—

గోపూ : వాణీ, నువ్వెళ్ళు ముందు—వంటింట్లో అత్తయ్యకి సాయపడాలి నేను. అత్తయ్యా, వాస్తున్నా. (వెళతాడు)

సూర్య : ఏ రాణీ, మహాబలేశ్వరం వెళ్ళినప్పుడు, నన్ను రమ్మని వుత్తరం రాయలేడేం, నేనూ వాడుతున్నా—

రాణి : రాస్తే వాస్తారా ఏమిటి మీరు ?

సూర్య : సన్నలా అర్థంచేసుకున్నా వన్నమాట. చెబితే ఆశ్చర్య పడతావు - నువ్వు యిక్కడ లేని యీ మేడదీ అజ్ఞాతవాసంలా గడి పాను. అడుగు మీ అమ్మని—రోజూ వచ్చి, మీ యిల్లు చూసిపోతూ వుండేవాడిని.

రాణి : దోవలో వుంది కాబట్టి.

సూర్య : రాణీ, యిల్లా చూడు. నన్ను నువ్వు ఎందుకు నమ్మలేవు ?

రాణి : దగ్గరున్న కాసేపూ అలా గంటావుకాని— నీకేం— హాయిగా బోంబే రేపెస్ కెడతావ్, సమ్మర్ కి కాష్మీ రెడతావ్, శ్యామలతో—

సూర్య : శ్యామలా ? అదా నీ అనుమానం. పాపం : శ్యామల దూరపుచుట్టం. వాళ్ళు అంత స్థితివారు కాదులే— వెళ్లి బాగుల్ని— అడిగినప్పుడల్లా కాస్త డబ్బు పారేస్తుంటాను.

ఆ త్మ వ ం చ న

రాణి : (కుర్చీ దగ్గరగా లాక్కుని) నిజంగానా ? నమ్మొచ్చా నేను—?

సూర్య : చేతిలో చెయ్యి వెయ్యాలా ?

రాణి : మరే—చెయ్యి పట్టుకోనివ్వను.

సూర్య : రాణీ, ఇప్పుడు నిన్ను చూస్తుంటే ఏదో స్వప్నంలా వున్నట్లుగా వుంది,

రాణి : ఓహో, నిద్రపోతున్నట్లున్నారు— పాపం, శ్యామల లేపుతుంది లెండి—

సూర్య : రాణీ, యింత బాధపెట్టే మాటలు ఎల్లా వచ్చాయి నీకు ? ఇదుగో చూడు, కళ్లు మూసుకో—

[శోటా జేబులోంచి నో పాకెట్ తీసివిస్ఫుశాడు—అందులోంచి 'నెక్లెస్' పెట్టి తీస్తాడు.]

రాణి : ఏమి టిడి ? డైమండ్స్ నెక్లెస్ ! అబ్బ—బ్యూటీఫుల్—

సూర్య : బోంబేలో కొన్నా నీకోసం—మెళ్ళో తగిలిచనా ?

రాణి : అమ్మా ! ఇలాగేనే ముట్టుగుందా మనేం ? ఇప్పుడొద్దు. నా బర్త్ డే కిద్దురుగాల్లేండి.

సూర్య : ఏరోజు కారోజే వుట్టినట్లుగా వుంటావు. నిత్యమూ నాకు నీ బర్త్ డేయే.

రాణి : అన్నీ దొంగమాట్లు. ఓయబ్బ— ?

[నోవూ, ట్రేలో రెండు కస్టమలతో టీ తీసుకొస్తాడు.]

గోవు : టీ రెడీ....అన్నీ దొంగమాట్లు. అంతామాయ ! వాక యథార్థం టీ, ఫర్ టూ అన్నారు పత్రికల సంఘంవాళ్ళు.

సూర : థాంక్స్.

గోవు : నాటెటాల్. థాంక్ వాణి.

ఆ త్మ వం చ న

వాణి : కార్ సిద్ధంగా వుందిబక్కయ్యా :

రాణి : లేవండి. అక్కా షికారెక్కోద్దాం.

గోపు : ఆనలు. కారు అనే పదం షికార్లోంచి వచ్చిందని నా అనుమానం. బిట్టిలోంచి టీ వచ్చినట్లుగా. హరీ అవ్, వాణీ.

వాణి : పాపం, చిట్టనోన్ :

గోపు : నో సేన్... అనాడు కృష్ణుడు సారథి—యినాడు గోపు డ్రైవరు. చిట్టన్న, దూకుకి చిట్టెడతాడు.

[అందరూ వెనకారు. చిట్టన్న అంతా వెళ్ళేగా చూసి గ్రామపాళా పెడతాడు— 'గై మొప్పినపాట']

[ప్రవేశం రాజశేఖరం. తువ్వార్లు కుక్చీవిడ వుంచే సోఫాలా కూర్చుని పత్రిక చదువుతుంటాడు.]

చిట్టన్న : అందరూ కార్లో వెళ్ళారండి. మీ రెళ్ళలేదేం ?

రాజ : లేదు - నువ్వెళ్ళలేదేం ?

చిట్టన్న : చో పెక్కడిదండి ? మీకోసం సూకారండి.

రాజ : ఏం ?

[హాన్ మోగుతుంది]

చిట్టన్న : వొస్తుండారండి. (ఫోన్ తీసేసి గబగబ బైటికి వెడతాడు,)

(రాణి పాడుకుంటూ వొస్తుంది)

(శాంతమ్మ గారు ప్రవేశిస్తుంది)

రాణి : ఎవరాగదిలో ?

శాం : రాజశేఖరం యిప్పుడేవచ్చాడు.

వాణి : ఏమయ్యా శేఖరం, నువ్వూరాలేదేం మాతో ? డ్రైవింగ్ చెయ్యాలివొస్తుందనా ?

ఆ త్మ వ ం చ న

చిట్టన్న : (దూరంగా ఏవో సద్దుతూ) ఇంతమందికి చోబెక్కడి దండీ ?

రాజ : (నవ్వుతాడు)

రాణి : చిట్టన్నా యిట్లాగే చిందరవందరగా పారేసిందిఎవరు ? తరవాత సర్దుదువుగాని, నువ్వుకాదుని గేరేజ్ లోకి తీసికెళ్ళి బాగుచెయ్యి.

చిట్టన్న : అప్పుడే సెడిపోయిందాండీ ?

రాణి : అదికాదురా, క్లీన్ చెయ్యి—పో.

చిట్టన్న : ఓ పోతుండా. (వెడతాడు)

వాణి : అక్కయ్యా వేసున్నానం చేసాస్తాను.

శాం : వాళ్ళేరీ ?

వాణి : (వెడుతూ) వాళ్లుకళ్లుబులో దిగారు.

శాం : వర్షం వస్తున్నట్లుంది - బిట్టలారేశాం - చూద్దాంపద (వెడుతుంది)

రాణి - (జడవిప్పి, మళ్ళా అల్లుతూ) ఇక్కడేవున్నావా ? మాతో రాలేదేం ?

రాజ : మీరందరూ వున్నారుగా ! నాకు వేరేపనుంది.

రాణి : మాతో రావడం యిష్టంలేదా ?

రాజ : అబ్బే ! అదికాదండీ —పైగా కార్లోచోటుండదేమోనని—

రాణి : పరిశ్రమ్యసయ్యావుగదా - తరవాత ఏం చేద్దామనుకుంటున్నావు ?

రాజ : అదే ఆలోచిస్తున్నానండీ...

రాణి : నన్ను అందీ అనడం ఎందుకు ? చిన్నప్పుడులా రాణి అనకూడదూ ?

రాజ : ఎల్లాగో వుంటుందండీ—పెద్దవళ్ళం ఆయ్యాక—

ఆ త్మ వం చ న

రాణి : నే పెద్దదాన్నా :

రాజు : అబ్బే మీరు పెద్దనికాదు—అల్లాగంటే బాగుండదు.

రాణి : నే అనమంటున్నాను, సరేనా ?

రాజు : సరేనండీ.

రాణి : అదిగో మళ్ళీ !

రాజు : సరే.

రాణి : కారు బాగుందా ?

రాజు : చాలా బాగుంది.

రాణి : ఈ నెక్ లెస్ చూశావా—ఎల్లాగుంది ?

రాజు : చాలా బాగుంది.

రాణి : ఎంతవుతుందో తెలుసా ?

రాజు : డైమండ్స్ లాగున్నాయి.

రాణి : లాగుంటుందా—డైమండ్స్. ధరకట్టు.

రాజు : నేను కట్టలేను—ఐదొందలుంటాయా ?

రాణి : (నవ్వి) రెండెట్టి గుజించు, లెక్కలేగా నీ గ్రూప్ :

రాజు : అబ్బో ! బాగుంది.

రాణి : డైమండ్స్ బాగున్నాయా ? నే పెట్టుకుంటే బాగుందా ?

రాజు : (నవ్వుతాడు)

రాణి : ఏం ?

రాజు : ఏమీలేదు—నావిషయం ఆలోచిస్తున్నాను.

రాణి : ఏంచేద్దామనుంది ?

రాజు : ఆలిండియా సర్వీస్ లో వుద్యోగానికి వోపరిక్షవుంది, దానిని
వదిలి కడదామనుంది, అది ప్యాసవుతే మంచివుద్యోగం దొరుకుతుంది.

రాణి : ఎందులో ?

ఆ త్మ ప ం చ న

రాజ : వాళ్ళిష్టం—ఎందులోనేనా యివ్వచ్చు.

రాణి : నీ కేది కావాలనుంది ?

రాజ : నాకు రైల్వేలో పనవాలనుంది.

రాణి : నారాయణగారి మామయ్యకి అందులోనే పెద్దపని.

రాజ : అల్లాగండి—

రాణి : అదే వొద్దన్నది—ఆ పరిక్షకి ఏం చెయ్యాలి ?

రాజ : ఇది మే, నవంబర్లో పరిక్షపుంటుంది—వొండరూపాయలు ఫీడ్ కట్టాలి. థిలీ వెళ్ళాలి.

రాణి : నే యిస్తాను డబ్బు—కట్టు.

రాజ : కరుణాకరం నా పేసీతుడు. అతను పులెన్ సూట్ యిస్తానన్నాడు. పుస్తకాలూ అవీ పోగుచేసుకుని, యిక్కడే చదువు కోవచ్చు.

రాణి : సూటు ఎవడో యిచ్చేదేమిటి ? నేనిస్తా కుట్టింగుకో.

రాజ : ఇప్పుడింకా తొందరల్లేదులెండి—సారీ—తొందరల్లేదు.

(గోపాలం ప్రవేశిస్తాడు)

గోపు : ఓహో రాజశేఖరపండితా, యిక్కడ నక్కియూంటివా ? వాణీ, క్లబ్బులో కార్డు ఆడేం—మదతా కాజేకారు—నారాయణదగ్గర వో ఇరవై అప్పుచ్చుకున్నాను—వెళ్ళి రిటన్ చేసి రావాలి.

రాణి : ఎందుకుబావా, రేపొచ్చినప్పుడు యిద్దుపుగానిలే—

గోపు : రేపు అనేది యెక్కడుంది—ఇవాళగర్భంలో రేపు దాగి వుంది. రేపు నిన్నైనప్పుడు గతం యుగాంతరానకాదా, ఒమార్ అన్నట్లు— ఏం శేఖరంపండితా—

రాజ : అంతేనయ్యా.

రాణి : పోనీ, నువ్వు, గోపూ వెళ్ళిరండి—

ఆ త్మ వం చ న

గోవు: ఐడియా; ఎల్లాగేనా త్రీలుసృష్టికర్తలు బెర్నార్డుషాఅన్నట్లు.

రాజ: పదవయ్యా వెడదాం—వైట్ హెడ్ అన్నట్లు.

గోవు. ఎ డెవడు ?

రాజ: గణితశాస్త్రజ్ఞుడు—

గోవు: చచ్చాం, నీచి లెక్కలు కాబోలు, లెక్కలకీ మనకీ శత్రుత్వం. నువ్వు మాష్టరీచెయ్యి, 'మాడుక్కలేద్దువుగాని—అన్నట్లు రాణీకి లెక్కలంటేనే భయం అనుకుంటా—సారీ లెక్కలకే రాణీఅంటేభయం,

వాణి: బావ గూఢంగా మాట్లాడుతున్నాడు :

గోవు: లోతులు తవ్వడం ఆడదాని వొంతు, అందులో పడ్డం మావంతు—షేటర్లింక్ అన్నట్లు :

రాజ: ఈమధ్య 'గోపాలం పుస్తకాల క్యాటలాగ్' చదువుతున్నట్లున్నాడు—రావయ్యా—

వాణి: బావా, బుక్ స్టాల్ పెట్టు,

గోవు: రైటో. కవుంటర్ దగ్గర నువ్వుకూర్చుంటే...ఇదే వచ్చు చుంటిని శేఖరా—దుష్ట స దన్నట్లు—

(ఇద్దరూ వెళతారు)

రాణి: వాణీ, గోవుతో వేళాకోళాలేమిట ?

వాణి: ఏం, బావేగా—వేళాకోళం ఏమాడాను ?

రాణి: అంత పూసుకుతిరిగితే లోకువ-కట్టేస్తాడు.

వాణి: పరాయివాడు కాదుగా.

రాణి: నీమనస్సులో ఏదోవున్నట్లుంది.

వాణి. వుందని నీకుతెలిస్తే, ఏం వుందోమాత్రం నీకుతెలిదా ?

రాణి: గోపాలం ఎందుకూ పనికిరానివాడవుతాడు . పైగా వాళ్ళ ఆస్తంతా పోయింది తెలుసా ?

ఆత్మ వం చ న

వాణి : ఆమ్మ చెప్పింది, తెలుసు, ఐనా దానికీదీనికి ఏం సంబంధం?

రాణి : ఏమో నీయిష్టం — పెద్దదాన్ని చెప్పాను,

వాణి : నువ్వు చిత్రంగా మాట్లాడుతున్నా వక్క-య్యా... గోపు రాజశేఖరం అంత చెయ్యడా ?

రాణి : అతని మాటెవరెత్తారు ?

వాణి : బీదసాదల ప్రస్తావనెందుకు మరీ ?

రాణి : గోపాలానికి మానర్స్ లేవన్నాను, ఇండాక నేనూ, సూర్యం మాట్లాడుకుంటుంటే, మధ్యలో ఏదో అందుకున్నాడు.

వాణి : అదా కథ — ఏమో అనుకున్నామ, (నవ్వుతుంది)

రాణి : అంత నవ్వుగా వుందా ఏం ?

వాణి : మనకి మానర్స్ వున్నాయా —

రాణి : నీతో నే వాదించను. (తల్లో పూలుతీసి బిల్లమీద గిరవాటెట్టి లోపలి కెడుతుంది.)

— ~ ~ ~ —

ఆత్మ వంచన

[రెండో అంకం]

1

సమయం—౧౯౩౮ ఏప్రిల్—

స్థలం—కలెక్టర్ గారి ఇదివరకటి బంగళాయే

[కుడివైపున రెండు మూలల రౌండ్ టేబిళ్ళు, ఎడవిమిడికుర్చీలువుంటాయి. టేబిళ్ళమీద కప్పులు వేట్లు అమర్చివుంటాయి. లోపల్నుంచి గ్రామఫోన్ సంగీతం వినిపిస్తుంటుంది. టీ సాఫ్ట్ సన్నాహం. ఎడమవైపు, మధ్యగావున్న స్క్రీన్ అవతలభాగం చిన్నగది—ముందుగా జరిగి కుర్చీమీద గోపాలం కూర్చుని వుంటాడు. నాణి ముస్తాబై (రెండుజడలు, బల్లమీద టీసామగ్రి సవిరిస్తుంటుంది.)]

వాణి : నీతో నే వాదించను.

గోపు : భయంలేదు. వాదంలో త్రీని గెల్చిన మొనగాడు యిక ముందు జన్మించాలని రామాయణం రచించిన మీ మొల్లేఅంది. ఇంతకీ యీ హడావుడంతా మీఅక్కయ్య ఎందుకుచేస్తున్నట్లు ?

వాణి : శేఖరం అలిండియా సర్వీస్ ఎక్జామినేషన్ ప్యాసయ్యాడుగా, అందుకు.

గోపు : నిన్ను ఖండించడం యిష్టంలేదు — ఐనా, సూర్యారాయణ వూళ్ళోకొచ్చినందుకు యీపార్టీ యిస్తోందంటాను,

ఆత్మ వం చ న

వాణి : మొన్నంది—నువ్వింకా మీహుర్నించి రాలేదులే—శేఖరం పాసయ్యాడు. పొద్ది యివ్వాలే అంది.

గోపు : అదా కథ ? గాలి మరోదిక్కున పీస్తోందన్నమాట. గెధె అన్నట్లు నే ప్యానైలే నువ్వు వోపొద్దియిస్తావా నాకు ?

వాణి : గోపూ, నీకోటిచెబుతా, ఏమీ అనుకోవుకదా !

గోపు : విన్నతర్వాతగాని వాగ్దానం యివ్వలేను—విప్రనారాయణుడన్నట్లు—

వాణి : ఇస్ — కాసేపు వూరుకుందూ—మా అక్కయ్యంటే నీకు చాలా యిష్టం అనుకుంటోందక్కయ్య.

గోపు . ఆగు, ఆగు, గుండి పట్టుకోనీ—వోవిధంగా నిజం కూడానూ.

వాణి : అదికాదు. మనం యిల్లావుండడం అక్కయ్యకి యిష్టం లేదు.

గోపు : వచ్చిన నష్టం ఏమీలేదు. మీ అమ్మ అభ్యంతరం లేదుగదా—

వాణి : మీది తక్కువ స్టేటస్ అట.

గోపు : కారల్ మార్క్స్ అన్నది నిజమే—డబ్బునహి—ప్రేమ సహి—బంకిమ్ చంద్రుడన్నట్లు అందాకా ఎందుకు ? “ధనమూల మిదం జగత్” అని మనపూర్వులు అనలా పాపం : వాణి—మీకంటే మాకు వో ఏదై ఎకరంతక్కువ. అంతేగా తేడా ? ఆ ఏదై నే గడించలేనా ఏమిటి ?

వాణి : నువ్వు నిన్న దాని నెక్ లెస్ ఎంతోబాగుందని మెచ్చు కున్నావ్, దాంతో వచ్చింది పేచీ—

గోపు : వాణీ. నన్ను నువ్వు లవ్ చేస్తే చాలు, ఆ నెక్ లెస్ కి బదులు యీ పుష్పాంజలి సమర్పిస్తాను—టాగూరన్నట్లు—గుట్టపు పందాల గుండె దడబదులు యీ గడ్డిపూల నాట్యం కుదర్లేదు—యతిప్రాసగాళ్లు

ఆత్మ వం చ న

వాణి : అప్పుడే నాచిగవుతోంది. యింకా అక్కయ్యరాదేం—

గోపు : షాపింగ్ కు, మర్నె చేతుల వాక్కత్తీ వెళ్ళింది గనక చప్పున రావచ్చు—కనుగో అనిబిది వేచేస్తున్నారు.

(కాంచనా ప్రవేశించి)

శాం : కుర్చీలు, బిళ్ళలు వద్దేనా—మీరెళ్ళి చూడండ్రా, రాజశేఖరం యేడీ?

గోపు : లైబ్రరీకి వెళ్ళాస్తానన్నాడు.

శాం : బాగా వేస్తోంది—యింకామె. దుకు యీ చదువు—తనకోసం మేగా యింకలా చేస్తున్నవనేనా వుందోహూ ?

గోపు : విజ్ఞానమే వత్తి అన్నాడు ప్లాటోపండితుడు.

శాం : నువ్వెళ్ళి చూడుగోపు—

గోపు : ఇదే పోవుచుంటి.

(వెళిపోతూ)

[కరుణాకరం ప్రవేశిస్తాడు—బిల్లులు ఎవరిచాటు మధ్యసాపిడి, కండ్ల జోడు, లాస్టీ, పైజామా, డైస్ కంతునా, పెద్దతూలపు త్తీ చటుకొనివస్తాడు.]

వాణి : ఓహో ? కరుణాకరమా—కమిన్, కమిన్.

కరు : రాణీ ఏదీ, ఇంకా ఎవరూ వచ్చినట్లులేదే ?

శాం : బాగున్నారాఅండి ? ఏదన్నా వుద్యోగం చేస్తున్నారా ?

కరు : లేదండి.

వాణి : ఆయనకి వుద్యోగంఎందుకు జమీందారుబిడ్డ.

శాం : ఐతే మట్టుగు...ఉద్యోగం పురుషలక్షణం.

(గోపూ ప్రవేశించి)

గోపు : పోతన అన్నట్లు—అనాలమ్మా అత్తయ్యా. లేకపోతే ఆ నిర్వచనానికి ఏమీ వియవవుండదు. ఈ శాస్త్రో ఎక్కుకేషనంలే, ఎవ

ఆ త్మ వం చ న

దేమన్నాడో తెలుసుకోడం—నదిపేర్లు చెప్పగానే అవతలవ్యక్తి హడలి పోతాడు—ఏడికి సొంతంగా ఏమీరాదురా అనుచుని పుద్వ్యగం యివ్వడు, అన్నీ మనసొంతంగానే అన్నాడు, వాబోయ్, వీడు మనకంటె తెలివైన వాడురా అని హడలిపోయి, పుద్వ్యగం యివ్వడు. “ఏన్ యి= ట్రిఫ్ యాజ్—ది కాజ్ ఆఫ్ ది ప్రెజెంట్ అనెంప్లాయ్మెంట్”

శాం : ఏమో బాబూ, నాకింట్లో లెండుపు మొగపిల్లలులేరు— ఉద్యోగాలబెంగ నాకులేదు.

గోపు : అత్తయ్యకి ఆయిడిగొడనలేదు. గార్మీ-కన్నట్లు.

శాం : (నవ్వి) సరే—వాళ్ళందరినీ చూడండి—నాకు పనుంది— వారు కరుణాకరంగారని, శేఖరంతో చదువుకున్నారు. (వెనుతుంది)

వాణి : ఏమండీ కరుణాకరం—ఈ పుధ్య కనపడ్డం మానేశారు ?

కరు : ఆదేమిటి మొన్నచేగా, నేనూ రాణి క్లిరెన్నాడతా ?

గోపు : ఆదుగో రాణి వాస్తోంది,

(రాణి వస్తుంది)

రాణి : హల్లో కరుణాకరం—పాపం : ఎల్లాగోవాచ్చారు. థాంక్స్ లేచింది. క్షమించాలి ఐస్ క్రీమ్ కి అర్ధరిచ్చాను.

కరు : చేతులో ఆపాకెట్ ఏమిటి ?

రాణి : ఏముంద్రై, సారీస్—వాణీ, అదాల్కు-నీతుడిపించి, కుర్చీలు వేయించు. చిట్టనొచ్చాడా ? గోపూ, అల్లాపెళ్ళి కాసిని తమలపాకుల కిళ్ళీలు కట్టించి తీసుకురా—మరికీ పొచ్చాను—బాబు, బాబు :

గోపు : నన్ను బ్రతిమలాడారా ? ఇదే పోవుచుంటి—హద్దెవమా :

(వెడతాడు)

రాణి : చూడండి.

(పాకెట్ యిస్తుంది. కరుణాకరంపిప్పి, చీసె పరశీలిస్తూ)

ఆ త్మ వం చ న

కరు : మార్వెల్లస్—వంజాబీ పైల్—ఇప్పుడు బొంబేలో అందరూ
యిదే—నీకు చాలాబాగుంటుంది—ఇవిగో ఫ్లెష్ మాగార్డెన్ లోవి.

రాణి : (వాననచూస్తూ) ఆహా! గ్రాండ్ గా వున్నాయి.

కరు : తల్లో వుంచనా ?

రాణి : అమ్మో—నయనీ! నాకుచేతులున్నాయి.

కరు : పోనీ—(మూతిదిగిస్తాడు)

రాణి : కోవమొచ్చిందా ?

కరు : లేదు, లేదు.

రాణి : (తల్లోపెట్టుకొని) చూడండి యిప్పుడెల్లావుంది ?

కరు : తల్లోపెట్టుకున్న తర్వాతగాని, వాటి అందం బైటపడదు.
పైజామావేసి, రెండు జెక్కెసి, డార్క్ గ్లాసెస్ పెట్టుకొని దైనాకులర్స్ తో
రేసెస్ చూస్తోంటే ఫోటో తియ్యాలనుంది నాకు.

రాణి : ఫోటోకి రేసెస్ కే వెళ్ళక్కర్లేదు, కెమిరామాన్ యిక్కడా
వున్నాడు.

కరు : అవశ్యం తీయించి నాకో టివ్వాలి.

రాణి : నేనొక్కదాన్నే ?

కరు : నాకాభాగ్యం కూడానా ?

రాణి : మీకెల్లా తెలుసు ?

కరు : భాగ్యం లేకనే కవిత్వంలో పడ్డాను.

(సూర్యనారాయణ ప్రవేశిస్తాడు)

రాణి : హల్లో నారాయణగారా—రండి, రండి—కరుజాకరం
కవిత్వంలో పడ్డాట :

సూర్య : మొన్న అదేదో పత్రికలో కొన్నిపద్యాలు చూశాను.
నాకర్థంకాలేదు.

ఆ త్మ వ ం చ న

కరు : జీవితంలో పొందలేని అనుభవాలని, వ్రాత పూర్వకంగా జీవిస్తాంగనక నేనురాసేది, కసిత్వం అనొచ్చు.

గోపు : బాబోయ్! మనమూ అదేపడవలో ప్రయాణం చేస్తున్నాం గనుక, ఏదీ కాస్త కసిత్వం వినిపించండి.

రాణి : కిళ్ళీ లేవీ?

గోపు : అత్తయ్య మధ్యాహ్నమే తెప్పించిందట ... ఏదండి, పొయిట్రీ అంటే పీక కోసుకుంటా నేను,

కరు : త్రిలి ముందు సిగ్గేస్తోంది నాకు.

గోపు : అసలు వ్రాసేది వాళ్ళకోసమేగా?

రాణి : పోనీ నే లోపలి కెడతాలెండి.

కరు : (గొంతునవిరించి)

"స్విచ్ నొక్కు — సెకండ్ పోకి పోదాం—

టాక్సీలో సన్నటినడుం క్లోజ్.

క్లియోపాట్రా లిప్ స్టిక్,

ఆబ్బు, ఓవర్లైఫ్. నైట్ కాప్, బిగుతైంది పై పెళ్ళి,

సొందిర్యం అంతా ఏక్ కిస్ లో హషప్,

ఫ్యాక్టరీపొగ,

కోల్ టార్ సెల్,

క్లోరోఫారమ్ సెంట్

విటమిన్ లేని పల్చటి పెదవీ—

బెరి బెరి బ్యూటీ మిగిలింది,

అందం అరణాల కమ్ముతున్నారు

హాలీవుడ్ లో—

మాటనీకీ సగంరేట్లు.

ఆ త్మ వం చ న్న

మా గాంధీగా రన్నారంటే

పోలిటికల్ స్టంట్ పోస్ పొమ్మన్నారు.

గోపు : (చప్పట్లుకొడతాడు)

సూర్య : పల్లెటూళ్ల వాడిలేసి. బ స్తీల కెగడ్డంవల్ల నాగరికత యిల్లాతగులడిందని నాభావం, అడుగో రెడ్డి—జస్టిస్ జైమ్.

రాణి : రెడ్డిగారూ, రండి, రండి.

సూర్య : రెడ్డి నేటి నాగరికతలో చోపమేమిటో నువ్వు చెప్ప గలవా? రేపు ప్రొఫెసర్ వి కాబోతున్నావు.

గోపు : పోనీ నన్ను చెప్పమంటారా?

రాణి : నిన్నెవరూ అడగలేదులే, అబ్బా—ఐదు గంటలైంది, శేఖరం యింకారాలేదేమో—వెళ్లి చూసిరా గోపు

గోపు : (వెడుదూ) ఇవాళ ఎవరి మొహంచూశానో, నా వాక్యాలు పూర్తయ్యే ప్రాప్తంలేదు,

రాణి : చెప్పండి రెడ్డిగారూ.

రెడ్డి : చెబుతాను, మన సంఘం వాక త్రికోణం : మాస్టరూ, స్లీడరూ, డాక్టరూ దాని మూడు భుజాలును.

సూర్య : ఇంటరెస్టింగ్ ! వెరి ఇంట్రెస్టింగ్ !

రెడ్డి : మాస్టరు పిల్లలికి స్వార్థపరత్వం, వ్యక్తిత్వం వగైరా నేర్పిస్తాడు. ఎవడికి వాడే స్వతంత్రంగా బ్రహ్మకాలనేది పాశ్చాత్య సిద్ధాంతం, దాన్ని అలవర్చుకోవడంవల్ల సమిష్టికుటుంబం విచ్ఛిన్నం అవుతుంది. అస్తులకోసం కొట్లాటలు జైలుదేరుతాయి. అంటే మేస్టరు మన్ని స్లీడరు డగ్గరికి పంపిస్తాడు, పి.గిలిని కాస ఆస్తిని అయిన లాక్కుని, మనోవ్యాధిని మన కప్పజెప్పి మన్ని డాక్టర్ డగ్గరికి పంపిస్తాడు. సరే, అయిన ఏకంగా మన్ని షరోలోకానికి పంపిస్తాడు.

గోపు : (మధ్యలో, మీ రసకున్నంత దారుణం కారందోయ్—

ఆత్మ వం చ న

డాక్టర్. వ్యాధికి మాంచి పే రెట్టింపు రావలసిన కాలి రవాణా వెయ్యడందోయ్ !
మిస్టర్ రెడ్డి. ఉమించాలి.

సూర్య: మిస్టర్ కాదు, ప్రొఫెసర్ రెడ్డి.

గోవు: రైటో! ప్రొఫెసర్. ఉమించాలి. మీరు చేసిన విమర్శ పాశ్చాత్యనాగరికతనిగురించి కాని మన సంఘాన్నిగురించి కాదేమో!

రెడ్డి: మీరు రెండు విమర్శలు విన్నారు: కరుణాకర్ణగారి గీతం పాశ్చాత్యనాగరికతని గురించి: త్రికోణం గురించిన వుపమానం మన సంఘమీద నా విమర్శ—ఏం రాణి!

రాణి: అప్కోర్స్:

గోవు: మీరందరూ ఏకమౌతే నే చెప్పలేనుగాని. మాడమ్ క్యూరీ అన్నట్లు—ఇన్ మై వాపీనియన్, మారేజీకి, ప్రేమకి పొత్తు కుదరకపోవడం నా మననానికి కారణం—

వాణి: అబ్బో. గోపాలం బావ ఏదో కోశేస్తున్నాడు. టీ తీసుకో, పాపం, ట్రైయ్యూవ్.

కరు: గోపాలంగారి సిద్ధా తాన్ని నేనూ బలపరుస్తున్నాను. ప్రేమించడం అనేది పాశ్చాత్యుల భ్రమ: మారేజ్ అనేది భారతీయులకి పవిత్ర విధినిర్వహణ.

గోవు: ఇక్కడెవ్వరికీ పెళ్ళిళ్లు కాలేదు కాబట్టి మారేజ్ కి పెదవుల చాకిరీ—'లిప్ సర్వీస్' చేస్తున్నారు—ధూర్జటి అన్నట్లు. నే వింకా దూరం వెడతాను—ప్రేమలేని పెండ్లిండ్లని మెచ్చుకునేవాడెవడూ మారేజ్ ని సీరియస్ గా తీసుకోడు.

రెడ్డి: మారేజ్ అనేది దుష్టులని స్వర్గం. వివాహం అల్లిన వలలో చిక్కుకోనివాడు తిథాశాలి.

గోవు: టేక్ ఫర్ ఇన్స్టెన్స్—కవులు

కరు: నన్ను విడిచిపెట్టండి.

ఆత్మ వం చ న

గోపు : మీ రొక్కరేనా కవులు—అల్ రైట్ : టేక్ ఎ మాథమాటికల్ జీనియర్ లైక్ శేఖరం—

వాణి : హియర్, హియర్, (చప్పట్లు కొడుతుంది)

సూర్య : బై ది బై, శేఖరం ఏడీ ?

గోపు : బై అండ్ బై వొస్తాడు—బాస్సెల్ అన్నట్లు.

రాణి : ఎక్కడి కెళ్ళాడో—చిట్టన్నని వెళ్ళి చూసి రమ్మను ర్నాణి—
—ఆరిస్యం అవుతోంది,—మనం కానిద్దాం.

కరు : చీఫ్ గెస్టు లేకుండానా ?

రెడ్డి : లైబ్రరీ కెళ్ళుంటాడు. కాసేపు వెయిట్ చేద్దాం.

సూర్య : సారీ, నే వెళ్ళాలి, పెన్నిస్ మా చస్ వున్నాయి.
ఐతే, రాణి, నువ్వు బాగా పాడతావుట—ఇప్పుడొకటి పాడగూడదూ ?

కరు : అవునవును, పాడాలి.

రాణి : నే పాణ్ణు.

గోపు : పోనీ, వాణి పాడుతుందేమో !

వాణి : నేనూ పాణ్ణు.

రాణి : అది పాడ్డం నే ఎప్పుడూ వినలేదు. వాస్తే పాడవే—
ఎవ్వరూ పాడొద్దు!—ఏడీ చిట్టన్నా (బిగ్గరగా విలిచి), మొన్న నాటకంలో
వేషం వేశావుటగా !

చిట్ట : అవును. శేఖరంగారు చంపుకుతింటే, సిత్తం. సిత్తం
అనే ఏషు ఏశానండి. సిత్తం ఆండంలో బోలెడు రకా లుండాయండి.
దర్జాగా సిత్తం. (అభినయిస్తూ) ఏకస్తూ సిత్తం, హుషార్ గా సిత్తం—

గోపు : శేఖరంగా రేవేషం వేశాడా ?

చిట్టన్న : అదేటో నాకు తెల్లండి— తాగడం. పాడ్డం అంతా
వుంటుందండి.

రాణి : ఆటో !

ఆత్మ వం చ.న

రెడ్డి : శేఖరం జీవితమే నటన. వేరే అభినయ చక్కర్లేదు.

వాణి : అదేమిటందోయ్—?

రెడ్డి : బీదవాడి పాత్ర అభినయ చాలిగా.

కరు : అడిట్ సర్వీస్ ప్యానై, యింకా అభినయం దేనికి ?

సూర్య : ఇంకా గొప్పవాడుగా అభినయిస్తాడు.

(రాణీ, గోపూ, కరుణాకర్ణ సవ్యతారు)

రెడ్డి : అట్లాగైతే, మనందరిదీమాత్రం అభినయం కాదా ఏమిటి—

గోపూ : ప్రొఫెసర్ గా రెడ్డిగారు. కవిగా కరుణాకర్ణగారు,
రేస్ హార్స్ పెషలిష్టుగా నారాయణగారు,—రాణీ ఏమో.....(తడుము
కుంటాడు)

వాణి : (మందలిస్తూ) ఊ—నువ్వో? ఇతరులవి నీసొంతం
గానూ, నీవి ఇతరులవిగానూ కోట్ చేస్తూ, సారస్వత ప్రియుడిగా—

గోపూ : ఎ కాంప్లి మెంట్—ఎ పిటీ— కానైతే ప్రియురాలేదీ ?

రెడ్డి : (నవ్వుతాడు)

రాణి : బాగానే వున్నాయి జోక్స్ చిట్టనా, లైబ్రరీ కెళ్ళి శేఖరం
వున్నాడేమో చూసిరా.

చిట్టన్న : (దర్జాగా) సీత్తం—వెడుతున్నానండి (వెడతాడు)

గోపూ : జోక్స్ కావు—నగ్నసత్యం — కా, డాక్టర్ నేకెడ్
ట్రూత్, టూల్స్ టాయి అన్నట్లు ...

సూర్య : నే వెళ్ళొస్తా, టెప్పిసికి పై మైంది.

కరు : నేనూ వెళ్ళాలి. ఇవాళ డబ్బల్స్ మచ్ వుంది. రేపొస్తాగా
మళ్ళా. రాజాకి కంగ్రాట్సులేషన్స్, యిది వరకే చెప్పుకున్నాను. నాపై
వేసుకొన్నాడు గనుక ప్యానయ్యాడు.

సూర్య : రెడ్డిగారూ, మీరు రారా ?

ఆత్మ వం చ న

రెడ్డి : నే నోనిమిషం వుంటాను మావా దొకడు సివిల్ సర్వీస్ కి కడుతున్నాడు శేరాన్ని దాని తపిసిక్కడాలి. మాట్లాడి పోతా —

సూర్య : రైట్, క్లబ్బులో కలుసుకుందాం. (వెడతాడు)

కరు : వెడతాను.

రాణి : మీరూనా ? ఏం తొందర ?

కరు : గెస్ట్ హౌస్ లో వుంటావా మరి — (వెడతాడు)

గోపు : ఏమందోయ్ నూ చెప్తూ ఉండినా నేనూ వస్తున్నాను. (చోరకెళ్ళి కోటు తొడుక్కుని వెళతాడు)

రాణి : నాకర్లో వెళ్ళండి. వాణీ శారదగారి తాలూకెవరో వచ్చి నెట్టున్నారు. ఫోన్ పెట్టి, వాళ్ళని ఎంగేజ్ చెయ్యి.

(వాణి వెళ్ళుతుంది — అపల్కుంచి సన్నగా గ్రామఫోన్ పోతం)

రెడ్డిగారూ, మీ రింగ్లండ్ వెడుతున్నారట ?

రెడ్డి : అప్పుడే మీవాకా వచ్చిందీ —

రాణి : మీరు చెప్పకపోతే అగుతుందా ?

రెడ్డి : రాజా చెప్పాడా ?

రాణి : రాజా ఎవరు ? — ఓహో, శేఖర చా — మాతో నట్లాంటి వేవీ చెప్పడు — ఆయ నెక్కడా, చాలా...

రెడ్డి : అత నట్లాంటివాడు కాదే —

రాణి : మీరంతా ఫ్రెండ్స్ — మీకు తెలియాలిగాని నా కేం తెలుస్తుంది ? మాయింట్లో మట్టుకు అసలు మాట్లాడం వచ్చా అన్నట్లుగా వుంటాడు.

రెడ్డి : క్లాస్ లో చాలా అల్లరిచేసేవాడు. — మాతో చలాకీగా వుండేవాడే —

రాణి : మీ రన్నట్లు, మాతో అదంతా వో నటనన్నమాట — పోని స్తురూ అతని విషయం ఎందుకు — మీమాట చెప్పండి.

ఆత్మ వం చ న

రెడ్డి : చెప్పేటందు కేముంది ? ఆక్స్‌ఫోర్డ్ వెడదా మనుకుంటున్నాను. మా తాత వద్దంటాడు.

రాణి : (నవ్వి) ఓట్టుపీపుల్ అల్లాగే అంటుంటారు అమ్మకూడా అంతే.

రెడ్డి . మీరూ ఇంగ్లండ్‌వెడదామని సంకల్పించారా ఏం ?

రాణి : నన్నెవరు తీసికెడతారు ?

రెడ్డి : అవును—నిజమే, ముందుముందు శేఖరానికి వెళ్ళే అవకాశం వుండొచ్చు. అతను నిజంగా వెళ్ళవల్సిన వాడుకూడా.

రాణి : సరే, వెళ్ళడాని కేముంది,—ఎవడు పడితేవాడే వెళ్ళొచ్చు దబ్బుంటే—పైగా యీ రోజుల్లో అడ్డమైన వాళ్ళు ఇంగ్లండ్‌ వెళ్ళడమే—మా గోపూ వెడతాడు—

రెడ్డి : అన్యాయం—అవుతే నే వెళ్ళడం మానేస్తాను.

రాణి : మీవిషయం వేరు.

రెడ్డి : నాకు తెచ్చి, తమాషాగా అన్నాను.

రాణి : మీలాంటివారు మాకు ప్రొఫెసర్లయినా బాగుండును. నాకు యీ కాబేజెస్ యిష్టం లేదండి. ఇక్కడ ప్రీడమ్ వు దదు. కల్చర్ వుండదు—ఏదో పర్డాలో వున్నట్లుగా వుంటుంది నాకు ఇంగ్లండులో సోషల్ సైన్స్ డిప్లమోకు చదవాలనుంది. మీ సలహా ఏమిటి ?

రెడ్డి : నే నెల్లా చెప్పగయ్యి. అది ఎవరికి వారే నిర్ణయించుకోవాలి. బిట్స్ ఆవర్ సెల్వ్స్—శ్రీల కంఠంక పెద్దచదువు అనవసరమనుకునేవాళ్ళలో నే నొకణ్ణి.

రాణి : ఏమోనండి. పైకి మొగా కెళ్ళి కబుర్లు చెప్పినా, శ్రీల విషయం వచ్చేటప్పటికి స్వార్థపరులేనండి.

రెడ్డి : ఆ పరిస్థితుల్లో శ్రీలూ అంతే.

రాణి : చూస్తాగా, మీ రెట్లాంటావిణ్ణి పెళ్ళిచేసు కుంటారో ;

ఆ త్మ వ ం చ న

రెడ్డి : బాబోయ్ ! అవుతే నే పెళ్ళి చేసుకోను.

రాణి : మీయిష్టమే—మీతాతగార్లేరు ? (నవ్వుతుంది)

(రెడ్డి రాణి డ్రెస్టాచీట్లోకి చూచి)

రెడ్డి : అబ్బో, ఆరవుతోంది. శేఖరంజాడ కనబడదే, నాకు లేటవుతోంది.

రాణి : నా రిప్టువాచ్ చూశారా—చూడండి. కొత్త మోడల్. కల్కటాలో కొన్నా, (తీసి యిస్తుంది)

రెడ్డి : చాలా బాగుంది—(యిస్తాడు)

రాణి : ఈ శారీ చూశారా : కరుణాకరం తెగమెచ్చు గున్నాడు, (బిల్లమీద పువ్వులగుత్తి తీసుకుని వాసన చూస్తుంది)

అమ్మ : ఇవి వాళ్ళ గార్డెన్ లోవిట:

రెడ్డి : మీ బర్త్ డే ఎప్పుడో చెప్పండి. నేనూ మీ కేదేనా ప్రెజెంట్ యివ్వాలి.

రాణి : మీకు చాలా ఫార్మాలిటీస్ వున్నాయి— ఇంగ్లండులో ఎల్లా వుంటారో.

రెడ్డి : అస లక్కడే ఫార్మాలిటీస్ జాస్తి, పైగా నేను ఫార్మల్ గా యివ్వడం కాదు.

రాణి : నిజంగానే— ?

రెడ్డి : మరి నే వెడతాను, శేఖరంతో చెప్పండి, (లేస్తాడు)

రాణి : మీరే వచ్చి చెబుదురూ

(రెడ్డి వెడతాడు. రాణి లోపలి వెళుతుంది)

[రాజశేఖరం మెలగా ప్రవేశించి, కండువా సోఫామీద పడేసి, మూలగదిలో కెళ్ళి బల్లమీద ప్రతిక తీయబోతూంటే పక్కనున్న సాసర్ కిందపడి పగుల్తుంది. 'ఎమి టది' అనుకుంటూ రాణి వస్తుంది]

రాణి : ఎవరది— ?

ఆ త్మ వ ం చ న

రాజ : నేనేనండి. (గాజుపెంకులుతీస్తూ) దూరంగా - గుచ్చుకుంటాను.

రాణి : నాకు గుచ్చుకుంటే నీకేం ?

రాజ : (తడబడుతూ) మీకు కాదు నాకు గుచ్చుకుంటాయి.

రాణి : నావీ కాళ్ళే.

రాజ : (తడబడుతూ) ఎవరికేనా గుచ్చుకుంటాయండి. (అవన్నీ కాగితంబోకి ఎత్తి బిల్లమీద పెట్టి కుర్చీలో కూర్చుంటాడు.)

రాణి : ఎక్కడి కెళ్ళావ్ శేఖరం ?

రాజ : లైబ్రరీకి వెళ్ళా మధ్యాహ్నం.

రాణి : నీకోసం పార్టీ ఇస్తోంటే అల్లా వెడితే ఏమైనట్టు ?

రాజ : అల్లాగా ! — ఈవేళే ! నాకు తెలియదు — ఊమించాలి

రాణి : అందరూ నవ్వారు తెలుసా... ? అని

రాజ : మొన్న చూచాయగా అన్నారకాని ఈ వేళే అని చెప్పారు కాదు.

రాణి : ప్రత్యేకంగా చెప్పాలా ? ను వ్యాచూత్రం గ్రహించుకోవద్దూ ?

రాజ : పైగా సాయంత్రం హాస్పిటల్ కు వెళ్ళాను.

రాణి : ఎందుకో ?

రాజ : రామవరావుగారిని చూడ్డానికి వెళ్ళా

రాణి : అవును — ఇంట్లోవాళ్ళే మైతే నీకెందుకు ? ఎంతసిగ్గు — నలుగురూ నన్ను చూచి నవ్వడమే!

రాజ : ఊమించమన్నానుగా — ప్రతివ్యక్తి దగ్గరికి చెళ్ళి ఊమాపణ చెప్పకుంటా.

రాణి : (నవ్వి) నీ స్నేహితు డొచ్చాడు.

రాజ : ఎవరు ?

ఆ త్మే వ ం ష స

రాజీ : నీకు 'పై' దానం చేసిన కరుణాకరం.

రాజ : ఓస్, అతనా—ఆతనితో నే చెప్పుకుంటా, తర్వాత ?

రాణి : ఎవడో రెడ్డిట—ఆయనా వచ్చాడు. నువ్వింట్లం దెడ
తావుదే ?

రాజ : ఎవ రన్నారు ?

రాణి : అదుగో ఆ రెడ్డి,

రాజ : తమాషా కన్నాడేమో, గవర్నమెంట్ పంపిస్తే వెళ్ళాల్సి
వస్తుందేమో ?

రాజీ : అబ్బో—ఇంక మేం కనిపిస్తాం ? అవుతే నువ్వు చాలా
అల్లరి చేసేవాడవుటగా.

రాజ : అంటే ?

రాజీ : మాముందు అమాయకంగా నటిస్తానట— సూర్యనారాయ
ణగా రన్నాడు.

రాజ : వారల్లా అనుకుంటే నే నేం చెయ్యగలను ?

రాణి : ఓస్, అందనూ నీ స్నేహితులేగా !

రాజ : వారంతా మీకు పరిచితులే.

రాణి : అదుకనా రాలేదు పార్టీకి ?

రాజ : నా కెప్పుడూ ఆ వుద్దేశ్యం లేదు. మీ స్నేహితులందరూ
వాహా స్నేహితులే.

రాణి : అబ్బో ! ఎంత వుదారస్వభావులు !

రాజ : (వూరుకుంటాడు)

రాణి : మాటాడవేం ?

రాజ : ఏం మాట్లాడను ?

రాణి : బైట గంటలు గంటలు లెక్కరిస్తావుటగా ?

ఆత్మ వంశ న

రాజ : ఏమనాలో తెలియటంలేదు.

రాణ : ఆలోచించుకునే అను.

రాజ : వాణీ, గోపూ ఎక్కడి కెళ్ళారండి ?

రాణి : వాణీ మీది కెళ్ళిందేం— :

రాజ : లైబ్రరీలో ఏదో బుక్ కావాలంది— అది దొరకలేదు.

రాణి : అబ్బో ! చాలా దూర ముందే !

రాజ : రాణీ. నువ్వు పొరబడుతున్నావు.

రాణి : అవును, మా తప్పులన్నీ నువ్వే దిద్దాలి మరి.

రాజ : నా వుద్దేశ్యం అది కాదు.

రాణి : సీపుద్దేశ్యం నా కెట్లా తెలుస్తుంది— నీ ఆంతరంగిక స్నేహితులకి తెలియాలి కాని.

రాజ : నా కల్లాంటి స్నేహితు లెవ్వరూ లేరు.

రాణి : అవును : నీకు మాతో స్నేహం ఎల్లా వుంటుంది ? మేం చెడ్డవాళ్ళం : మానల్ల ఎన్నో బాదలు పడ్డావు

రాజ : నే నల్లా అనుకోటలేదు— మీకే నానల్ల ఎంతోకష్టం.

రాణి : అవును పాపం. నాలుగురోజులు వోపికపడితే వుద్యోగం లోకి వెడతావు— స్వేచ్ఛగా వుంటావు.

రాజ : నేను మీ ఇంట్లో ఎప్పుడూ స్వేచ్ఛగానే వు టున్నా

రాణి : మేం మంచివాళ్ళం కామిగా, అవునా ?

రాజ : మీ మంచిచెడ్డల దిర్ఘాయించే దుకు నేనెవర్ని.

రాణి : పోనీ కరుణాకరం మంచివాడా, సూర్యనారాయణ మంచి వాడా ?

రాజ : అదేమి టల్లా గడుగుతున్నావు ? నాకేం తెలుస్తుంది ?

రాణి : నీ ప్రెండ్రేగా.

ఆత్మనంచన

రాజ : ఆపుననుకో—ఏవిషయంలో మంచి—?

రాణి : అన్నింటిలోనూ.

రాజ : నాకంటే మీకే బాగా తెలియాలి.

రాణి : అవేమూటలు—ఈర్ష్య ?

రాజ : తప్పు. మధ్య నాకు యీర్ష్య దేనికి ?

రాణి : వాళ్ళ సరిసంపదా, దర్జా చూసి.

రాజ : నా కెప్పుడూ యీర్ష్య లేదు. పాపం వాళ్ళు నాకేం అన్యాయం చేశారు ?

రాణి : నాకు అన్యాయం చేశారా ?

రాజ : ఆ విషయం నేయెల్లా చెప్పగయ్యి. మీకే తెలియాలి.

రాణి : అదే వాద్దన్నది.

రాజ : తప్పుగా తోస్తే క్షమించు, ఈ ప్రశ్నలెందు కడుగుతున్నట్లో నాకు తెలీడం లేదు.

రాణి : తెలుసుకోడం సీవిధి సీవిల్ సర్వీస్ ప్యాసయ్యావు. ఎరువు పైలు, సూట్లు వేసుకుని—

రాజ : ఎరువేముంది—అన్నీ మీ రిచ్చినవే. నా ఋణం కొద్ది రోజుల్లో తీర్చుకుంటా ననుకుంటున్నాను.

రాణి : ఏవిధంగా ?

రాజ : ఏవిధంగా ఋణపడ్డానో, ఆవిధంగానే.

రాణి : వడ్డీ లే దన్నమాట ?

రాజ : అంటే ?

రాణి : ఆలోచించుకో.

రాజ : రాణీ, మీ కుటుంబంలో అందరూ నన్ను మీలోవాడిగా చూసుకుని, యితరవరకూ తెచ్చారు. మీ యందు వుంటున్న గురుభావం యిప్పు డెల్లా పోతుంది ?

ఆత్మ వం చ న

రాణి : యేదో వాకభావం వుందికదా,—పోనీ అదీ మెరుగే—
మనకేకదా పెద్ద వుద్యోగం కాబోతో: దని అన్ని భావాలూ వొదిలించుకుని
పోదంలేదు—మేం ధన్యులం.

రాజు : మీరు చేసిన మేలు నే నెన్నడూ మరచను, నువ్వే
చూస్తావుగా.

రాణి : ఇప్పుడు చూస్తూనే వున్నాను.

రాజు : ఏమన్నా లాటుంటే తెలియవచ్చు. దిద్దుకుంటాను.

రాణి : దిద్దేటందుకు నే నెవర్ని? పెండ్లి చేసుకున్న తర్వాత,
మీ అవి దొచ్చి ఉద్దుతుందిలే.

రాజు : నాకు పెళ్ళిచేసుకునే వుద్దేశం లేదు.

రాణి : ఆబో! :

రాజు : పైగా నన్నెవరు చేసుగుంటారు ?

రాణి : నీకేం—పెద్ద వుద్యోగం తేస్తున్నావు—గొప్పవాడవయ్యావు.

రాజు : గొప్పని, వుద్యోగాన్ని, హోదాని చూసి చేసుకున్న పెండ్లి
యెంతకాలం నిలబడుతుంది ?

రాణి : చాలా అనుభవంవున్నట్లే మాట్లాడుతున్నావే ?

రాజు : క్షమించండి. మీదగ్గర అనవల్సినవి కావు.

రాణి : ఏం—నే అంత తగనిదాన్నా ?

రాజు : నా అభిప్రాయం అదిగాదు — ఇప్పుడే వొస్తాను.

రాణి : వాణీ. గ్రామపోస్ ఆఫీసర్లు—ఇంకెందుకు. అందరూ
వెళ్లారుగా—చిట్టన్నా—వారేయ్.... యీ గజాపెంకు లవతల పారెయ్యి
(వెళుతుంది)

వాణి : (వచ్చి) ఎక్కడికెళ్లావ్ శేఖరం? ఆక్కయ్య విసు
క్కుంటోంది ?

ఆత్మ వంశ న

రాజ : అవునమ్మా, తప్పు జరిగింది, క్షమించమన్నాను.

వాణి : ఏమిటి చాలానేపు మాట్లాడింది ?

రాజ : అబ్బే ! ఏమీలేదు — పార్టీ ముచ్చట్లు.

వాణి : చెబుదూ, నాకు తెలుసు.

రాజ : ఇంకేమీ లేదు,

వాణి : నువ్వు చెప్పవు.

రాజ : ఏమీ లేదన్నానుగా—ఉద్యోగం విషయం, అవీ యివీను,
నీ పుస్తకం దొరకలేదు,

వాణి : ఫరవాలేదులే.

(రాణీ మళ్ళా వస్తుంది)

రాణి : ఇక్కడన్నావులేవాణీ—ఏవో రహస్యాలు కాబోలు !

వాణి : రహస్యాలేమంటా యక్కయ్యా? అల్లా అనడం యేమీ
బాగాలేదు. ఇంకా నీకే వున్నాయి ఆ రహస్యాలన్నీను.

రాణి : వోర్ ముయ్.

వాణి : ఎందుకు ముయ్యాలి? ఇంకా నువ్వే.....

రాణి : చవ్ : (కొట్టపోతుంది)

వాణి : మరే కొడతావూ, నీయిష్టం వాచ్చినట్లు ఆటలు సాగుతుంటే
(ఏడస్తుంది) అలాగూ యెప్పుడూ నీచుట్టూ, నిన్ను పొగుడు తూపుండాని
కాబోలు, అమ్మరానీ చెబుతాను?

రాణి : చాలే యేడవు—వళ్ళందరినీ సాగనవు. లే. వెళ్లు గోవు
వాచ్చి వోదారస్తాడలే.

వాణి : నిన్నెవరూ వోదారేవాళ్ళు లేరనేనా నీయిది.

(రాజశేఖరం దూరింగా వెడతాడు. శాంతమ్మ ప్రవేశిస్తుంది)

శాం : ఆదేమిటరా, అవతల వళ్ళంతా వుండగానే మీ పొత్తులు

ఆత్మ పంచన

బాగానే వుంది—ఎల్లాగరా మీతో—అప్రదిష్ట శేఖరం ఏమనుకుంటాడు?

రాణి : నీకుటుంబిక్కిరి నిలబెట్టే శేఖరం వున్నాడుగా నీకు బెంగెందుకు ? (చూలగుత్తి నలిపి పారేసి వేడుతుంది)

శాం : మీరు దబ్బున పెళ్ళిళ్ళుచేసుకుని మొగుళ్ళవెంట పోతేగాని లాభంలేదు.

(గోపాలం కోటు భుజుమీద వేసుకుని రుమాలుతో ముహూర్తు సూచకుంటూ ప్రవేశిస్తాడు)

గోవు : అత్తయ్యా మొగుళ్ల విషయం ఎత్తినప్పుడు నన్ను మర్చి పోకేం మరి ?

శాం : రేపు వాణిని నీతో మీవూరు తీసుకుపోదూ.

గోవు : గొప్పసలహా అత్తయ్యా రిపీట్ చెయ్యకతప్పదు—త్రీయ సృష్టికర్తయి. షా అన్నట్లు (ఏడుస్తున్న వాణి దగ్గరకు వెళ్లి బుజ్జగిస్తూ) వాణి—లే—నువ్వు—నువ్వు—కన్నీరు—పతిబిందువు—డ్రై మ=డ్. డ్రైడన్ అన్నట్లు “సిరికంఠ కంట కన్నీరువారికిన—”పద్యం సరిగా రాదులే.

ఆత్మ వం చ న

[మూడో అంకం]

1

సమయం—రాత్రి

స్థలం—అదే భవనం.

[వాణి బలలూ, కుచ్చలూ సహజంగా ఉంటుంది. గోపాలం ఆమెకి సహాయం చేస్తాంటాడు. తెలటి. పాంట్రీ, బూ బేజర్ కోట్, పెర్నిన్ జోఫ్ అతని వేషం. వాణి ఛార్జింగ్ గా తయారవుతుంది.]

వాణి : ఏం బావా, రేపే వెళ్లిపోవాలా? మీనాన్న సంబంధాలేమన్నా చూస్తున్నాడా?

గోపు : సంబంధాలు నేను చూపకునే భగ్గమే—ఆసత్రిత వరకూ నన్ను బ్రహ్మచారిగా వుండనిచ్చినందుకు, రాష్ట్రం అంటూ రాలేదు గాని, లేకపోతే. ఆంధ్రదేశానికి కృతజ్ఞత చెప్పుకోవలసిందే. అవుతే—“రేపు” అంటున్నావు—విశేషం ఏమిటి? పెర్నిన్ ఫైరల్స్ ఇవాళే.

వాణి : ఏంలేదు. ఇవాళ మనింటికి శేఖరం ప్రియురాలి తీసుకొస్తున్నాడా. ఆవిడ పేరు తెలుసా?

గోపు : వివరాలు కుతూహల పడుతుంటి :

వాణి : పూర్ణిమాచంద్రికాబోస్,

ఆత్మకథన

గోపు : బ్యాటిపుల్, బెంగాలీగర్లు ?

వాణి : మనవాళ్లే, బెంగాలులో వుండిపోయారుట, ఇంటర్ పూర్తిచేసి, కాంతినికేతన్ లో ఆర్ట్స్ అభ్యసించి, అదివిరమించి మెడిసిన్ లో చేరిందిట.

గోపు : త్రిల్లింగ్, : ప్రియురాలంటున్నావు ఏమిటి కథ ?

వాణి : ప్రియురాలంటే ఏమిటో తెలిసి ఆమాయకుడవు. రేపు పెళ్ళెట్లాచేసుకుంటావో పాపం :

గోపు : అసలు పెళ్ళంటే ఏమిటో తెలియమనకి—మేరీకో రెల్లే అన్నట్లు.

వాణి : పోనీ ప్రేమంటే తెలుసునని కోనేకావ్ :

గోపు : అదా—పురుషుడు ప్రేమకోసం పెండ్లి చేసుకుంటాడనీ, పురుషుడికోసం స్త్రీ పెండ్లి చేసుకుంటుందనీ. ఏవోరామన్న అన్నమాటది.

వాణి : అబ్బా చాలా టైమయింది, వాళ్ళింకా రాలేదేం. చెప్పా. మనం వాళ్ళకెలాన్ కి వెళ్లితీసుకొద్దామా ?

గోపు : సూర్య సరాయన్ అన్నట్లు.

(వెడతారు)

[చిట్టన్నవచ్చి, సోఫాలు, కుర్చీలుసర్ది కాలెండర్ కాగితాలు చాలా చించి, 'ఆరె ఇది క్రితం సంవత్సరంచే' అని ఆవులించి కన్నుమూస్తాడు.

శేఖరం, పూర్ణిమచంద్రికాబోస్ ప్రవేశిస్తారు. పూర్ణిమ సన్నగా, పొడుగ్గా వుంటుంది. మంచిఛాయ, ఆమాయకంగా కనపడే చిన్నకళ్ళు తెల్ల ఖద్దరుచీర—పొడుగాటిజడ—మెడలో వొక్కేగొలుసు. చేతులకేమీ వుండవు. ఎడంచేతికి మల్లెపూలదండతప్ప. శేఖరం స్టేషన్ ర్యానీ, తెల్లమరమా వేసుకుంటాడు. పూర్ణిమ కొంచెం యాసతో మాడ్చామకుంది.]

ఆ త్మ వ ం చ న

రాజు : ఇదే రాణి గారిల్లు. (అటూ యిటూచూచి) ఎవ్వరూలేరు. మనకోసం వెళ్ళివుంటారు.

పూర్ణి : దాగ్యవంతులల్లెనే వున్నారు.

రాజు : చెప్పాగా వీరితండ్రిగారుకలెక్టర్ చేసి రిటైరై చనిపోయారు. నాకోటిజ్ఞాపకం వాస్తోంది. నేను పెద్దపరీక్ష ప్యాపై నవ్వుదు వీరోపార్థి యిచ్చారు. దానికి నేనులేను. వారింటికి మనంవచ్చాము వారులేరు.

పూర్ణి : వీరుంటే వారులేరు. వారుంటే వీరులేరు. వీరు వారు వుంటే నేనులేను అవునా :

రాజు : చూడు—ఈ కుర్చీ మీదే నాచదువంతా.

పూర్ణి : కుర్చీకూడా చదువు పట్టిందా?

రాజు : చదువుమాట తెలేదుగాని నల్లులంటాయి దేవీ!

పూర్ణి : సంతసించితిని.

రాజు : నా ఫక్తికి సంతసించిన, యీ దీనుడు వేడుకొముచున్నాడు. వాక పరము ప్రసాదించుదేవీ.

పూర్ణి : అవశ్యమడుగుము.

రాజు : ఈ బిక్కుడు, తమ పాదాల చెంతనే, నిత్యమూ సందర్శిస్తు.

పూర్ణి : ఇచ్చితిని. కావి పాదాలను తాక వీరులేరు.

రాజు : దేవీ— అవి పాదములూ—నేత్రములే పాదాలుగా, భూమిని ప్రతిబింబించి, వెలిగించే, చలిత్వాల లవి.— అన్నాడు ఎక్కడో చెకోవ్ :

పూర్ణి : అదేమిటి ?

రాజు : వాళ్ళ గోపాలు, దోరణి. వాళ్ళని ఇమితేట్ చెయ్యనా. నేను రాణి ననుకో : వాణి, గోపాలం ఏదీ ?

గోపు : ఇక్కడ నక్కియంటిని, కుక్కిన పేనువోలె, హరింద్రనాద్ చెటోపాధ్యాయ యన్నట్లు.

ఆ త్మ వ ం చ న

రాణి : గోపూ నువ్వెక్కు సూర్యనారాయణ్ణి తీసుకురా.. గోపూ వాణి నువ్వెక్కి చిట్టన్నని తీసుకురా. వాణి చిట్టన్నా నువ్వెక్కి...

(చిట్టన్న పురిక్కిపడి లేస్తాడు. తొందరగాలేచి, కళ్ళు నలుముకొని)

చిట్టన్న : మీరండి బాబు. ఎవరో అనుకున్నా. రండి కూర్చోండి.

రాజు : నువ్విక్కడే వున్నావా, చిట్టన్నా చూశ్చేడు.

చిట్టన్న : బాగుండారాండి.

రాజు : ఆ-నువ్వెల్లా వుంటున్నావ్, ఈమధ్య నాబికాల్లో వేషా లేస్తున్నావా ?

చిట్టన్న : మీ రెక్కింకర్వాత. నర్తా అంకా నచ్చిందండి.

రాజు : వీరంకా ఏరీ.

చిట్టన్న : మీ కోసమే వెళ్ళారండి. అరుగో వొస్తుండాడు.

(రాణి వొస్తుంది.)

రాణి : ఏం చిట్టన్నా, వంటాయవన్నీ సిద్ధంచేశాడా ? పూర్ణిమ కోకోకాని, కాఫీ తాగదు. ఏంగోపారం, మీ రెక్కడికొక్కరు. రండి.... వాణి, చావరికెక్కి అన్నీచూడు.

రాజు : వీరేనా ఇల్లాకూర్చోండి.

(నమస్కారాలు జరుగుతాయి)

రాజు : గోపారం! ఈమె నాప్పేహితురాలు, పూర్ణిమాచంద్రికా. పూర్ణిమా, నేను చెప్పేవాణ్ణి—యీమె కొమ్మదీరాణి—ఆమెచెల్లెలు వాణి వారిదావ గోపారం.

పూర్ణిమ : అందరికీ దస్యవాద్ :

గోపూ : తెనుగు బాగా మాట్లాడుతారే :

ఆ ర్థ వ ం చ న

పూర్ణి : మేం తెలుగువాళ్ళమే. మా తాత కలకత్తాలో వుండి పోయాడు. మాన్న బిజినెస్ లో వున్నారు.

రాజ : మా అఫీస్ దగ్గరలోనే వీరిల్లు. పిల్లాంగులో ప్లేహం కలిసింది,

రాణి : బెంగల్ నుంచి వచ్చారనగానే, ఎందుకో బెంగల్ లాల కనిపిస్తారు.

గోవు : భ్రమ — ఇల్యూషన్ అంటే అదే — వాతావరణంలో యిమిడిపోయేందుకు ప్రీలకి దుస్తులు తోడ్పడతాయి. మిమిక్రియో — కమప్లయాజ్ — అంటారు.

రాజ : (నవ్వి) గోపాలం పెద్ద పరిశోధకుడు. స్కాకర్,

పూర్ణి : లేవిపోవి చెప్పకయ్యా. ఋజువుచేసుకోడం కష్టం.

రాజ : రేనాల్డ్స్ అన్నట్లా !

వాణి : రాజాకి అన్నీజ్ఞాపకమే యంకా—పెయింటింగ్ వచ్చుటగా మీకు :

పూర్ణి : సరిగ్గా రాలేదు. నికేతన్ లో నాలుగుమాసాలున్నాను. ఇక్కడికి ఏమీ తీసుకురాలేదు. కలకత్తా రండి మాతో,

రాణి : కలకత్తా వెళుతున్నారా ?

రాజ : ఇప్పుడెక్కడ ? ఇంకా నెలరోజులుంది.

పూర్ణి : నాతో రండి మీరు. రాజా తరవా తొస్తాడు.

రాణి : నా కిప్పుడు పడదు, ఇంట్లో అమ్మకూడా లేదు భూముల మీద తెల్లంది.

రాజ : మీ అమ్మగారుకూడా వుంటే బాగుండును—పోనీ, రేపు రమ్మని వ్రాయకూడదూ ?

రాణి : మొన్ననేగా వెళ్ళింది ?

రాజ : పూర్ణిమ పాడుతుంది. ఆవిడ వుంటే పాటవిందురు.

ఆత్మవంచన

వాణి : మేమూ వినొచ్చులేండి.

పూర్ణి : రాజా పాదతాడు, తెలుసా మీకు ?

రాజు : నే పాదానా, దొంగ—

వాణి : చిన్నప్పటినుంచి శేఖరం మాయించోనే వుండి చదువు కునేవాడు. అతని సంగతి మాకు తెలుసు, మీరు పాడండి,

రాజు : పాడు.

పూర్ణి : (పాడుతుంది)

వాణి : బాగుంది. బెంగాలీసంగీతం విని చాలారోజులైంది.

పూర్ణి : మీరు పాడండి.

వాణి : నేనా ? ఇంకా అక్కయ్య పాడుతుంది.

రాజు : అంతా మర్చిపోయాను.

గోపు : ఏదీ రాణి—అంద్రదేశం అనుకోవడమేగాని, యెస్సూడూ నే వివరేదు—ఏదీ మృదుగానకళ—మోలియరన్నట్లు :

(రాణి గొంతు సద్దుకుని, అపశ్రుతితో, కంగారు పడి అసందర్భంగా పాడుతుంది.)

పూర్ణి : సాధనచేస్తే మీకు బాగా వస్తుంది.

వాణి : శాంతినికేతన్‌లో వున్నవారికి దామ్మకూడా రావాలే.

రాజు : ఓ : వచ్చుగా. చెయ్యకూడదూ :

పూర్ణి : సిగ్గేస్తుంది బాబు ' పైగా గజ్జెల్లేకుందానే !

వాణి : మా అక్కయ్య అమధ్య దాన్స్ నేర్చుకుంది. గజ్జెలు తీసుకొస్తాను. (వెళ్లితెస్తుంది)

(పూర్ణిను దామ్మ చేస్తుంది.)

గోపు : మరిచా చెప్పినకి చైతన్యమింది—నే పోతాను, నమస్కారం, పూర్ణిమగారూ, మళ్ళా కలుసుకుందాం.

ఆ త్మ వ ం చ న

పూర్ణి : నమస్తే.

రాజ : గోపాలం, రెండురోజులు వచ్చి నాతో వుండగూడదూ ?
స్పెషల్ కారేజ్ ఏర్పాటుచేస్తాను.

గోపు : తప్పకుండా, మాచెప్ చూడ్డానికి మీరందరూ రాగూడదూ ?

రాణి : తరవాతొస్తాంలే.

(గోపాలం వెడతాడు)

వాణి : పూర్ణిమగారు యీరాత్రి మనింటో వుండిపోతారు, ఏం ?

పూర్ణి : ఎందుకు ? మా బింగ్లాకి పోతాం.

రాణి : ఏం రాజా, యిష్టంలేకపోతే నువ్వెళ్ళు. ఆవిడిక్క-
రుంటుంది,

రాజ : మీకు శ్రమదేవికని.

వాణి : శ్రమేముంది ?

రాజ : పోనీ, వుంటాం—అల్లా ఏకారు తిరుగొద్దామ్ ?

వాణి : నేనూ, పూర్ణిమ వెళ్ళొస్తాం కార్లో. రండి, వూరు
చూడ్తున్నాను. (వెడతారు)

రాణి : ఏం, పెళ్ళిచేసుకోనన్నావు, వెనక ?

రాజ : ఇంకా చేసుకోలేదుగా.

రాణి : నన్నెవరు లెక్కచేస్తారన్నావ్ ?

రాజ : పూర్ణిమ అమ్మాయకురాయి, —ఎంతోసున్నిత మైనమనస్సు.

రాణి : నిన్ను రివ్చేసిందా ?

రాజ : ఆవిషయం మేం ఎప్పుడూ తర్కించుకోలేదు.

రాణి : పోనీ, నువ్వు ప్రేమించావా ?

రాజ : ఏమనాలో తెలీదు.

రాణి : అమ్మకి అన్ని పుత్రురాయి వ్రావావు. పూర్ణిమ విషయం
రాసులేదేం ?

ఆ త్మ వ ం చ న

రాజు : ఇదేం విశేషంగా తోచలేదు.

రాణి : ఓహో, ఇదంతా ఋణం తీర్చుకోడం కాబోయి.

రాజు : వ్రాయకపోవడం తప్పైతే, నన్ను క్షమించాలి.

రాణి : మాముందు ఏమీ తెలివి ఆమాయకుడులా నటించడం, బైట రహస్యంగా ఎన్నెన్నో చెయ్యడం— యిదేనా కృతజ్ఞత :

రాజు : ఇందులో రహస్యం లేదు రాణీ, స్నేహితురాలు—యీ పూర్ణ చూస్తానంది. తీచుకొచ్చాను. వాళ్ళవాళ్ళందరికీ తెలిసే వాచ్చింది.

రాణి : పెండ్లిచేసుకునే వుద్దేశం వుండా :

రాజు : ఆ విషయంకూడా ఆలోచించుకోలేదు. చేసుకుంటే అందర్నీ ఎల్లాగు ఆహ్వానిస్తాను.

రాణి : ఆనయ చేసుకోనన్నావ్ :

రాజు : రోజులు ఎప్పుడూ వొకలా గుంటాయా :

రాణి : అవును. నువ్వెక్కడ గొప్పవాడ వయ్యావు. ప్రియు రాలి వెదుక్కుంటూ బెంగల్ వెళ్ళావు. మేం ఎక్కడ కనిపిస్తాం :

రాజు : అల్లా అనడం చాలా అన్యాయం. నే నేం తప్పుచేశాను :

రాణి : మరే,—నీకు శ్రద్ధాం చేశాం గాదూ? ఇన్ని రోజులూ విన్ను ఏదీపించుకుతిన్నాం—ఇప్పుడు స్వరాజ్యం తెచ్చుకున్నావు—పెళ్లి చేసుకునేవాడవ్ ను వ్యాక్కడివేకాదులే.

రాజు : రాణీ, ఎందుకు నన్నిలా బాధపెట్టే మాటలంటున్నావ్ :

రాణి : బాధపెట్టని ఆమాయకురాలిని తెచ్చుకున్నావుగా : నుం పడుదువుగాని—ఏరి కోరి సంపాదించుకున్నావ్.

రాజు : రాణీ, అనవసరంగా హింసిస్తున్నావు నన్ను. నీ కేం కావాలో అజ్ఞాపించు : శిరసా వహిస్తాను.

రాణి : అజ్ఞాపించేటందుకు నాకేం అధికార ముంది : పూర్ణిమకే వుంది, బంగళాకి రమ్మంటే వెడతావు. వాద్దంటే మానతావు.

ఆ త్మ వ ం చ న

రాజు : పూర్ణిమకీ. నాకూ వున్న సంబంధం వేరు,
రాణి పూర్ణిమ అపూర్వమైన స్త్రీ—నీ పెండ్లి అపూర్వమైంది.
మహా మహాకృపివే వివాహం చేసుకోడం లేదు—నేనూ చేసుకుంటు
న్నాను.

రాజు : శుభవార్త—నంతోషం, ఎవర్ని :

రాణి : పంజాబీని కొదులే—సూర్యనారాయణ్ణి.

రాజు : మంచిది, కంగ్రాటులేషన్స్ !

రాణి : పీడ విరగడైందనా ?

రాజు : (తెల్లబోయి) రాణీ, మవ్వనవసరంగా నన్ను బాధపెడు
తున్నావు. నీ మనస్సులో ఏదో వుంది. నేను నిన్ను అర్థంచేసుకోలేను.

రాణి : నా కనలు మనస్సుంటేగా—పూర్ణిమలా నే నార్థిస్తుని గాను

రాజు : అబ్బ ! రాణీ మన సంభాషణలోకి పూర్ణిమని దింపాలా ?

రాణి : అపురూపం—పాపం : అరిగిపోదులే—ఇంకా పెళ్లి చేసు
కోలేదుగా.

(రాజు రజ తీప్పేసి, దిగులుగా వొంచుకుంటాడు.)

రాణి : అంత మాట్లాడడం యిష్టంలేకపోతే. వాళ్ళతో నువ్వు
వెళ్ళలేకపోయావా ?

(వాణి, పూర్ణిమ వస్తారు)

వాణి : పెకండుబ్రతివ్వుకి ఎవ రొస్తున్నారు ? లే, రాజా, వళ్లంతా
దుమ్మడింది, స్నానంచేసొస్తా. అలా కూర్చో పూర్ణిమా—అక్కయ్యం
దిగా,—యీ అల్పమే చూస్తూవుండు.

(పూర్ణిమ అల్పమే చూస్తూ మధ్యమధ్య దూరంగా ముందుగదిలోవున్న
రాజాకేసీ, రాణీకేసీ చూస్తుంటుంది.)

రాణి : నీ ప్రయురాలొచ్చింది — పాపం, యింకా యిక్కడే
వున్నావేం ?

ఆ త్మ వ ం చ న

రాజ : బైటికి వెదదామా ?

రాణి : అవును, వెళ్ళకపోతే, యింకేమన్నావుందీ ! అయితే, శేఖరం, వెనకటికీ, యిప్పటికీ నాలోమార్చేమిటి ?

రాజ : ఏమో నా కేం తెలుస్తుంది ?

రాణి : అప్పటికంటే కొంచెం చావయ్యానుకదా ?

రాజ : వయస్సుగో అనేకమార్పు లొస్తాయి.

[రాణి అతనిదగ్గరగా వెళుతుంది.]

రాణి : ఏదీ నీ చెయ్యి చూపించు—యీ మధ్య పొమ్మిట్టే చదుపు తున్నా—నీకు పెండ్లిరేఖ ఎట్లావుందో చూస్తాను (చెయ్యి పట్టుకో బోతుంది. అతను విదిలించివేస్తాడు)

రాజ : రాణీ, అంతదగ్గరగా రావడం మంచిదికాదు.

రాణి : ఏం. నిన్నేం బాధించనులే.

[శేఖరం జేబులోంచి వో సంచితీసి బల్లమీద పెడతాడు.]

రాణి : యీ సంచి ఏమిటి ?

రాజ : సంచిలోని రూపాలనోట్లు—మీ అమ్మగారికిస్తావా ?

రాణి : ఋణవిముక్తా ? ఆమ్మకేకాని నా కివ్వగూడదా ?

రాజ : వారు పెద్దలు, ఎవరికిచ్చినా వాకతే.

రాణి : దీని పుద్దేశం ఏమిటి ? రూపాయలతో సంబంధం అన్న

రాజ : మరి నా కెట్లా ప్రకటించాలో తెలీయడంలేదు. నామాటలకి విపరీతార్థాలు తీస్తావు. చేష్టలకి కొత్తర్థాలు కల్పిస్తావు.

రాణి : ఇంతటితో నీకూ మాకూ రాం రాం అన్నమాట.

ఆ త్మ వం చ న

రాజ : ఆ వృద్ధేశంతో కాదు, నే నెప్పటికీ మీ శ్రేయస్కామిని, కృతజ్ఞుణ్ణి.

రాణి : ధన్యులం,

రాజ : (విగ్గరగా) పూర్ణిమా, రా, ఇల్లా రా,

రాణి : యీ సంచిలో ఏముందో తెలుసా, పూర్ణిమా ? రా చూపిస్తాను. దాబామిది కెడదాం. చల్లగావుంటుంది.

చిట్టన్న : ఏమందీ నా కేదేనా పనిప్పిస్తామన్నాడు గదంటండీ—

రాజ : తప్పకుండా యిప్పిస్తా—మా అపీసులోనే— యిప్పుడొస్తావా. దరఖాస్తు పెడుదువుగాని ?

చిట్టన్న : కొంత పని చూసుకొస్తానండి—మీరెదుతూండండి— మీ బంగళా కాడికే నాండి ?

రాజ : కాదు, అపీసు దగ్గరకి రా, అక్కడుంటాను.

(వెడతాడు)

(కొంచెంసేపు విరామం)

రాణి : పూర్ణిమా. నిన్ను రాజా పెండ్లిచేసుకుంటా వన్నాడా ?

పూర్ణి : అనేడు. కాని చేసుకుంటాడు.

రాణి : దేన్నిబట్టి చెప్పగలవు ?

పూర్ణి : ఇవన్నీ మీ కెందుకు ?

రాణి : అవసరంగనుకనే అడుగుతున్నాను.

పూర్ణి : అంటే ?

రాణి : రాజానన్ను ప్రేమించాడు. చిన్నప్పటినుంచీ. - నిన్నెప్పుడూ చేసుకోడు. చేసుకుంటానని తీసుకొస్తే దగా అన్నమాట.

పూర్ణి : నాతో ఎప్పుడూ మీతో ఆ మాదిరి స్నేహంవున్నట్టు చెప్పలేదే ?

ఆ త్మ వ ం చ న

రాణి : పిచ్చిపిల్లా ఏ మొగాదేనా మరోశ్రీతో స్నేహంపున్నట్లు చెబుతాడా ?

పూర్ణి : నిజంగా—?

రాణి : నువ్వు చూడనేచూశావుగా - ఇంక కుదిలేకలు అచ్చు పడారి : అంతే ?

పూర్ణి : నేను నమ్మను. (ఏడుస్తుంది) రాజా అట్లాంటివాడు కాదు.

రాణి : అతను అందర్నీ అట్లాగే దగాచేస్తాడు. చిన్నప్పటినుంచి చూస్తూనే వున్నాను.

పూర్ణి : అంత దగాచేసేవాణ్ణి మీ రెల్లా చేసుకుంటారు ?

రాణి : న న్నొక్కదాన్నే నిజంగా ప్రేమించాడు — ఇప్పుడే మూడువేలిచ్చాడు — నువ్వు చూశావుగా :

పూర్ణి : నే నింక యిక్కడ వుండలేను—వెళ్లిపోతాను. రాజా యేదీ : కారు తెప్పించండి, బంగ్లాకి పోతాను.

రాణి : కిందికి దిగు—వెడదాం.

వాణి : ఎక్కడికే ప్రయాణం అక్కయ్యా ? శేఖరం యేదీ ?

రాణి : ఇప్పుడే వస్తా. (వెడతారు)

వాణి : ఏరా చిట్టన్నా, ను వెక్కడికి ?

చిట్టన్న : శేఖరంగారు రైల్వేలో నాకు పనిప్పిస్తా మన్నారండి ; ఎల్ల చూసొస్తానండి—శలూన్ కాదుంటాను, రమ్మన్నారండి. (వెడతాను)

(రాణి వొస్తుంది)

రాణి : రాజా వచ్చాడా ?

వాణి : పూర్ణి మేదీ.

రాణి : వాళ్ళవాళ్ళు రమ్మని అర్జంటు తెలిగ్రాం యిచ్చారు, రైలు తెక్కింది,

ఆ త్మ వ ం చ న

నాణి : నిజంగానా ?

రాణి : సీతో నే వాదించను.

రాణి : వువ్వేమన్నా అన్నానా ?

రాణి : అంతే—నీ కుచ్చితపు ప్రశ్నలకి నేను సమాధానం చెప్పను.

నాణి : నీదే కుచ్చితం, ఏదో చేశంటావు, లేకపోతే ఎందుకెడుతుంది ? శేఖరంజోలి నీ కెందుకు ?

రాణి : నోర్ముయ్, (కొడుతుంది)

నాణి : (ఏడుస్తుంది.)

రాణి : గోపూ వచ్చి వోదారుస్తాడులే నీ యేడ్పు.

[ఇ ం ట ర్వ ల్]

అ త్మ వ ం చ న

[నాటకో అంకం]

2

సమయం—౧౯౪౨, స్థలం—అదే భవనం.

(ప్రక్కగదిలో వాణి స్టాప్ ముట్టించి వీధి కాస్తాంటూంది. రెడ్డి ప్రవేశం)

వాణి : రెడ్డిగారా ? రండి. కూర్చోండి.

రెడ్డి : ఎల్లాగుంది శాంతమ్మగారికి ?

వాణి : ఇప్పుడే నిద్రవట్టింది—ఏం యిల్లావొచ్చారు ?

రెడ్డి : శేఖరంతో మాట్లాడేవనుంది — మాట్లాడిపోదామని—
అపీసుకెడితే యిక్కడి కొచ్చాడన్నారు.

వాణి : అబ్బే. లేదండీ. ఎప్పుడోగాని ఆయనగారు మాయంటికి
రాడు, అడుగో—వెయ్యేళ్లాయుష్యాయ్యానీకు శేఖరం ! ఇప్పుడే సీమాట
అంటున్నా.

(శేఖరం వస్తాడు)

రాజు : ఎల్లావుంది అమ్మగారికి ? హలో,—రెడ్డి

రెడ్డి : మీ రైల్వేవాళ్లు మా సామాను అమృతసర్ పంపడానికి
పేచీపెడుతున్నారట, కనుక్కుందామని.

రాజు : రెగ్యులేషన్స్ మారాయి—కొంచెం ఆలస్యం ఆవొచ్చురెడ్డి

ఆత్మ వం చ న

రెడ్డి : నువ్వు రూట్లు, రెగ్యులేషన్స్ అని కూచంటే లాభంలేదు. ఎవళ్ళకిరూట్లు ? పలుకుబడి లేనివాళ్ళకి.

రాజు : సారీ,—నేనూ వ్యూ తీసుకోలేక పోతున్నాను—అని అందరికీ సమానంగా అన్వయించాలనే నావూహ - రూల్స్ అంటూ లేక పోతే ఆరాజకమే. మనుషుల్లోవుండే ఆరాజకాన్ని కేంద్రీకరించి, వో పంథాలో పెట్టడమే ప్రభుత్వాల కర్తవ్యం.

రెడ్డి : నే నీ లెక్చర్ కోసం వీదగ్గరికిరాలేదు. నువ్వు చెప్పింది విజమైతే, వొక్కపని జరుగుతుందా ?

రాజు : నువ్వు దరఖాస్తు పెట్టావుగదా—చూస్తాను. ఆ కాగితాలు సూర్యారాయజగరు చూస్తున్నాడనుకుంటా.

రెడ్డి : ఆయనపైనేగానువ్వు - నిన్ను చూస్తే వాదిలిపోతుందనుకున్నా.

రాజు : సక్రమంగావుంటే నే తప్పకుండా చేస్తాను.

రెడ్డి : సక్రమంగా వుంటే నువ్వు చేపేదేమిటి—ఏ క్లార్కేనా చేస్తాడు.

వాణి : ఏం కేఖరం, మా చిట్టన్నని పనిలోంచి తీసేకావుటగా—వాడిపెళ్ళాం గోరెడుతుంది.

రాజు : ఉద్యోగం పోయినమాట విజమేకాని, తీసేసినందుకు నేనే బాధ్యుణ్ణికాను. మీ మూర్ఖారాయణ పని అది. చిట్టన్న తప్పులెక్కలు చెప్పాడనీ, శిక్షించాలనీ కాగితాలు నాకు పంపాడు. నే నల్లా చెయ్యక తప్పిందికాదు.

రెడ్డి : నీ రూట్లు ధర్మమా అని వాడిపెళ్ళాంనోట్లో దుమ్మేశావ్.

రాజు : ఏంచేస్తాం రెడ్డి, మనం చిన్నప్పుడనుకున్నంత స్వతంత్రులంకాము. ఎవ్వో కట్టబాట్లు, ఆటంకాలూ వుంటాయి. వాటిని మనం ఛిక్కరించలేం—నువ్వు ఫిలాసఫర్ వి. నీకు చెప్పవల్సినవాణ్ణి కాను.

అ త్మ వ ం చ న

వాణి : అవుతే, వాడి మాటేమిటి?

రాజు : ఏం చెయ్యను వాణి? వాడి కిష్టమవుతే నా సొంతవనికి పెట్టుకుంటా. అంత జీతమూ యిస్తా, అమ్మగార్ని చూద్దామా లోపలికెళ్ళి?

రెడ్డి : సరే, నే వెడతానయ్యా రేపాపీసులో కలుసుకుంటా.

రాజు : నువ్వు శ్రమపడి రానక్కరలేదు. నేనే కమ్యూనికేషన్ పంపుతాగా.

రెడ్డి : సరే చూస్తాను (వెడతాడు)

(వాణి, రాజు లోపలికెళ్లి వోక్సింగం ఆయ్యాక ప్రవేశిస్తారు)

రాజు : నే వెళ్లొస్తా వాణి, మళ్ళా రేపో, ఎల్లండో వచ్చిచూస్తా. ఐతే...(నందేహిస్తాడు)

వాణి : ఏం?

రాజు : ఇవాళ నీ బర్త్ డే కదూ?

వాణి : అవును, నీకు జ్ఞాపకం వుందే :

రాజు : ఈ పుస్తకం తీసుకొచ్చాను,

[జేబులోంచి తీసి పుస్తకం యిస్తాడు]

వాణి . (చూసి చదువుతూ) టార్నెటాయి : నా కెంతో యిష్టం. (నవ్వుతుంది)

రాజు : ఏం :

వాణి : టార్నెటాయ్ అన్నట్లు : మా గోపాలంబావ మాటలు జ్ఞాపకంవచ్చాయి. చాలా థాంక్స్.

రాజు : గోపాలం వచ్చింతర్వాత నాకు కబురు చెయ్యేం?

వాణి : నాకూ గోవు లేకపోతే తోచడంలేదు.

రాజు : నువ్వు చాలా చిక్కిపోయావు. తెలుసా?

వాణి : ఏమిటో శేఖర... వెనకటి నీన్నీ న్మరించుకుంటే, దిగులు తగ్గినట్టుగా వుంటుంది.

రాజు : అంతే. కాను—ఏమిటో నేనా చెప్పకోవాలేమోమాడా.

వాణి : ఏం శేఖరం నువ్వు అవోహా వున్నాడేం ?

రాజు : ఏమీ లేదు... ఏవో జ్ఞానకందాస్తాయి. జీవితం యిట్లాగై పోతుందని భయమేస్తుంది తప్పుకుంటే,

వాణి : నీ కెందుకు భయం—నీ కేం తట్కు-ని ?

రాజు : ఏమో వాణీ—ఏమీ బోధిస్తుంటా వుండటంకూడా వో పెద్ద బోటనుకుంటా. బైటికి సుఖంగా వున్నట్లు కనపడతారు ఎటువంటి పెద్దపెద్ద అమాతాలంటాయి.

వాణి : నాతో చెప్పటాడమా—ఐనో, శేఖరం నాకు తెలివినా నీ పూహ ?

రాజు : మనం వాకరితో వాకగు చెప్పకోకుండానే విశదమయ్యే సత్యాలన్నీ వుంటాయి.

వాణి : పూరిమ దగ్గరనుంచి వుత్తరాలొస్తున్నయ్యా ?

రాజు : ఎన్నోజాబులు వ్రాశాను, జవాబులేదు నేనే వెడదామను కుంటున్నా. అఖిరికి నిన్నవొచ్చిందీ వుత్తరం చదువు. ఫరవాలేదు...

వాణి : ఏం ? ఎందుకు అంతఅకస్మాత్తుగా వెళ్ళిపోయిందిట ! (చదువుతుంది) “అకాశంలో ఎన్నో మేఘాలుంటాయి. కొన్ని నల్లవి, కొన్ని తెల్లవి. గాలి వాటిని జాలిగా పిలుస్తుంది. కొన్ని పక్షిస్తాయి, కొన్ని కొండశిఖరానికి శిశువుల్ని కొట్టుకుని భగ్గుమౌతాయి. నేనట్లాంటి మేఘాన్ని. నీ హృదయం ఆ కొండ శిఖరం. నా హృదయం దానికోసం భగ్గుమైపోయింది. నీచుట్టూ నల్లటిమేఘాలు ఆవరించాయి. అవి, లోకాన్ని చూడనీకండా, నిన్ను మరుగు పరుస్తున్నాయి. ఆకొండ కింద లోయలో వర్షపు చుక్క-కోసం నిరంతరం వేచివుండే, వాక చీకటిమొగ్గని నేను, అది

ఆత్మ వం చ న

బుష్పించడానికి నోచుకోలేదు. శేఖరం...చుట్టూ కుంభవృష్టి... మధ్య ఆ మొగ్గచుట్టూ...ఎడారిలో ఏకాంతంగా వికసింపకుండానే వాడి. నశించే వంటిది పుష్పాన్ని...నేను. నక్షత్రాలు తన్ను నన్నెవ్వరూ స్మరించదు, (ఉత్తరం మడిచేసి చేతికిస్తుంది; ఎంత లోతైన హృదయం గలది ?

రాజు : అవునువాణీ! నన్నానర్థం చేసుకుంది....

వాణీ : నాకు తెల్పురాజా...ఇది అక్కయ్య పని.

రాజు : వాణీ, నువ్వు ఎంతో గుట్టుగలదానివి. నీకు నేను వేరే చెప్పాలా ? పొద్దుపోయింది. (వెడతాడు)

(వాణీ లోపలి వెళుతుంది, రాణి నొస్తుంది)

రాణి : (కోపలాగా) వాణీ, యీ దబ్బాలూ, యివీ యిక్కడెవ రెట్టారే. (దబ్బాను తంతుంది)

వాణీ : అబ్బు : ఇక : కేకలెయ్యకు అమ్మ నిద్రపోతోంది.... ఎక్కడి కెళ్ళావు ?

రాణి : ఎక్కడికో అక్కడికి. నీ కెందుకు ? (బిల్ల మీది పుస్తకం తీసి చూస్తుంది) ఓహో—అన్నా కెరీనై నా—నీదికాబోయి తియ్యనులే, (బిల్ల మీద పడేస్తుంది.)

వాణీ : అమ్మని చూసెళ్ళాడు శేఖరం యిప్పుడే

రాణి : వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. ఈ పుస్తకం చెపుతూనేవుంది. చాలా గ్రంథం జరుగుతోందే :

వాణీ : ఏమూట్లక్కయ్యా : నా బర్తేట—అతను చెప్పేవరకూ నాకు జ్ఞాపకమే లేదు.

రాణి : అవన్నీ మర్చిపోతే యింత పువ్వోగం ఎల్లా చేస్తాడు. (జడలో ఏన్నులుతీసి సోఫాలో గిరవాటేస్తుంది) గోపాలాకన్న మెరుగేలే :

వాణీ : చాలై పూచుకో, వోటి కెంతోస్తే అంతేనా ?

రాణి : ఇంట్లో ఎవళ్ళూలేని సమయాలు బాగునే తెల్పుకున్నాడు;

వాణీ : నువ్వు ఆతని బంగళానుంచే వొస్తున్నావా—కా—కా. పూరుకో—సూర్యారామణ బావ వొస్తున్నాడు.

ఆత్మ వం చ న

సూర్య : ఏమిటి కేకలేస్తున్నారు ?

రాణి : వచ్చారా ? రండి. మీకోసమే చూస్తున్నా, పనికుర్రాడు, డాక్టర్ కోసమని గంటనగా వెళ్లాడు, ఎక్కడివక్కడే పారేశి.

సూర్య : రాణి—శేఖరం ఏంచేశాడో విన్నావా ? వొట్టి పూర్ : చిట్టన్నని పుద్యోగంలోంచి తీసేశాడు, వీడేదో దొంగపని చేశాట్ట.

రాణి : కండ్లు నెత్తిమీది కెళ్ళాయన్నమాట.

సూర్య : అపీసులో మహ పెద్ద స్క్రిక్టుగా పుండబోతాడు — అందరూ నవ్వడమే :

రాణి : బీదవాడికి అధికారం యిస్తే, యిల్లాగే తగులబడుతుంది. మీరు యిక్కణ్ణుంచి బ్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకోలేరా ?

సూర్య : కర్మ. దానికికూడా శేఖరం రికమెండేషనే కావాలి.

రాణి : నే వెళ్ళి అడగనా ?

సూర్య : బాగుంటుందా ? — అడుగో — ఏరా చిట్టన్నా ! ఉద్యోగం వూడిందిగా, ఏం చేస్తావు ?

రాణి : వాడికేం మనదగ్గరే పుంటాడు,...

చిట్టన్న : తప్పులెక్క చెప్పినమాట వాస్తవమేనండి — ఆయన కాద యివన్నీ సాగవండి,

సూర్య : మహా బొడికేశాడా ఏంరా ? పెద్దపెద్ద వాళ్లే చేస్తారు అల్లాటి తప్పులు, మొన్న చెకింగులో అతను : య్యలేమా బోలెడుతప్పులు. నే చూపించా — థాంక్స్ అన్నాడు, అదే చిచ్చుదికారైతే ఏమోమ ?

రాణి : నువ్వెల్లా పూరుకున్నావ్ చిట్టన్న : నాలుగూ అడగలేక పొయ్యావు : నేనైతేనా — ఏం చేద్దానో.

చిట్టన్న : అదేటండి — కొట్టమంటా రేమిటి ? భజేవారే ఇంకా నయం, ఆయన చేపుడండి — నా పుద్యోగం పోతేపోయిందిగాని తప్పుదీ, తీసేశాడు, నే నల్లాంటిపని చెయ్యలేనండి.

రాణి : ఖానీ చెయ్యమన్నట్లు మాట్లాడతావేంరా దొర్బాగ్గుడా — నే వెళ్ళి అడిగొస్తా నుండండి.

ఆత్మ వం చ న

సూర్య : నువ్వడగడ మేమిటి? ఏమన్నా మతోయిందా?

రాణి : అడిగితేం ఏంతప్పు?

సూర్య : అడిగితే మరీ చెట్టెక్కుతాడు.

వాణి : అతనట్లాంటివాడు కాదు బావా—

సూర్య : అవసరంవాస్తే అక్కచెల్లెల్లిద్దరూ వాకటే. నాకేం, ఇద్దరూవెళ్ళి అతని కాళ్ళమీదపడి ఛోరున ఏడవండి.

రాణి : ఏంమాట్లాడవి. అతని కాళ్ళమీద పడే ఖర్మమేం చూకు? మీరు ట్రాన్స్‌ఫర్ కావాలంటిరిగా, అదీ అడుగుతాను. ఏం?

సూర్య : మానాభిమానాలుండాలా! నాకు వాణ్ణి వీణ్ణి బ్రతిమాలడం యిష్టంలేదు. అంతగావాస్తే, నాచుగు మొహాన్నని, వుద్యోగానికి రాజీ నామా యిచ్చి, హాయిగా కాలిమీద కాలేసుకు కూర్చుంటాను.

వాణి : బావా—మాట చెప్పనిచ్చారు కారు.—అమ్మ కాయానంగా వుంది. దాక్టర్‌కి కబురుచేస్తే బావుండును.

సూర్య : అబ్బి-కొంపలో ఉణంపుండలేక పోతున్నాను. దాక్టర్ కోసం చిట్టన్నని పంపండి. నాకో మీటింగ్ తగులడింది వెళ్లాలి.

[కేవలం సరుకుంటాడు.]

రాణి : ఏమిటండి ఆ విసుగు. ఇప్పుడు మిమ్మల్ని ఎవరేమన్నారని! శేఖరం పరాయివాడా—చనువు గనక అడుగుతానన్నాను.

సూర్య : ఇప్పుడా శేఖరం జోలెవరెత్తారు.

రాణి : విసుక్కోవడం కోసమే వుద్యోగం అనుకుంటే, రాజీ నామా యివ్వండి.

వాణి : ఊరుకో అక్కయ్యా—మీ దెబ్బలాటల్ని సమయా సమయాలు లేవా ఏమిటి.

రాణి : నీకెందుకు నువ్వురుకో వాణి ఈనాక్కరే చేస్తున్నారా వుద్యోగం...

సూర్య : అబ్బి-హెల్—నీకెంతసేపూ ఆ రాజశేఖరం గొడవే నే పోతాను. (వెడతాడు)

[రాణి, పస్టు పట పటా కొరుకుతుంది]

ఆ త్మ వ ం చ న .

వాణి : అయిందా—అమాటకాస్తా అని పించుకునేదాకా, పూరు కున్నావు కాదు.

రాణి : మాయాష్టం—మేం ఏదో అనుకుంటాం. నీ కెందుకు. నువ్వెళ్ళి అమ్మనంగతి చూడు, చిట్టన్నా, డాక్టర్ గారికి తగ్గులడు.

[రాజశేఖరం ప్రవేశిస్తాడు]

రాజ : నేనక్కడనుంచే వస్తున్నాను. డాక్టర్ హరిహరం—నా స్నేహితుడు. గంటలో వస్తానన్నాడు. ఈలోగా వాడేటందుకు యామంది మృన్నాడు (సీసాబేబిల్ మీద పెడతాడు)

[వాణి మందుసీసా తీసుకుంటుంది]

రాజ : వేన్నీళ్ళలో కలిపివ్వాలి.

[వాణి వెళుతుంది]

రాణి : చిట్టన్నని పనిలోంచి తీశేశావుట.

రాజ : అవును. అవచారం చేశాడు, ఈ విషయంలో నన్ను క్షమించాలి రాణీ.

రాణి : ఇదికూడా మా ఋణం తీర్చుకోడం కాబోలు :

రాజ : మీరల్లా అనకూడదు—ఉద్యోగం యిప్పించింది నేనే,

రాణి : నువ్వు పెద్ద అధికారివే. పదేపదే నొక్కి పక్కాణించ నక్కర్లేదు.

రాజ : చిట్టన్న కల్పంతరం లేకపోతే, నాదగ్గరే స్వంత నౌకరుగా పెట్టుకుంటాను.

రాణి : ఓన్ ! ఆమాత్రం మేమూ చెయ్యగలం.

రాజ : అల్లాగే కానీండి—నిజంగా నాకు నౌకర్లక్కర్లేదు.

రాణి : ఏం ? పూర్ణిమని చేసుకోడం లేదూ ?

రాజ : (జేబులోంచి కాగితంతీసి యిస్తాడు) ఇది చదువు.

రాణి : (చదివి) పూర్ణిమ ఆత్మహత్య చేసుకుంది — ఎందుకో పాపం, ఏమన్నా భరింపరాని జబ్బా — మరొకర్ని ప్రేమించి మోస పోయిందా ?

ఆత్మ వం చ న

రాజు : ఏందుకో నీకే తెలుసు ?

రాణి : అంటే ? నీ వృద్ధేశం ఏమిటి ? ఈ వార్త తీసుకుని తిన్నగా ఆసీనునుంచి యిక్కడికే వచ్చావు. నన్ను కోర్టుకిడుద్దామనా ?

రాజు : నన్ను క్షమించాలి, పొరబాటు నన్నాను. నా జీవితం యిల్లాగైపోయింది, నే నెవ్వరికీ వుపయోగంలేకుండా వున్నాను, నా మూలంగా వొక అమాయకురాలు విష్కారణంగా చనిపోయింది.

రాణి : నీకు పూర్ణిమ వొకత్తేనా ప్రపంచంలో ?

రాజు : నా కింతెవ్వరూ లేరు.

రాణి : ఓయబ్బి ! మొగాళ్ళందరూ అల్లాగే అంటారు. యిష్టం వున్నంతకాలం వొకళ్ళతోనూ—తరవాత మరొకళ్ళ...

రాజు : పూర్ణిమ అట్లాగే అనుకుని హత్యచేసుకుంది, అది నిజమైతే నాకు బాధేవుండదు రాణీ... నిజం. నిజంకాకపోవడంకంటే విషాదకరమైన నిజమేముంది రాణీ.

రాణి : నేను మొద్దుని — నీ సత్యాన్వేషణ నాకెక్కడ అర్థమవుతుందిలే. మా ఆయనమీద అధికారం చలాయిస్తున్నాడు.

రాజు : నేనూ, సూర్యం ప్రజాసేవకులం ఎవ్వరికీ అధికారం చలాయించే అవకాశం లేదు.

రాణి : ఆయనకి ట్రాన్స్ఫర్ కావాలి,

రాజు : అది నా చేతుల్లో లేదు.

రాణి : మేం యిక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోవడం నీ రిజ్తమేగా :

రాజు : ప్రపంచం నా యిష్టానిష్టాలమీద నడవదు :

రాణి : పోనీ, నీ యిష్టం ఎల్లాంటిదో చెబుదూ—

రాజు : నేను చెప్పలేను.

రాణి : చెప్పవన్నమాట :

రాజు : రాణీ—నీకు భర్తవున్నాడు. అది నువ్వడగవలసిన ప్రశ్న

కాదు.

ఆత్మ వం చ న

రాణి : నీకు భార్యలేదు కాబట్టి చెప్పొచ్చుగా : ఏదో మూఢురాలిని అడిగాను. కానున్న భార్య మరణిస్తే, మేం సానుభూతి కనబరుస్తామని, మా యింటికి వచ్చావుగాని, మా ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పేటందుకు, మా కోర్కెలు తీర్చేటందుకు, మా కష్టసమయంలో ఆదుకునేటందుకు, వచ్చావనుకున్నందుకు, నువ్వు మమ్మల్ని ఊహించొచ్చు.

రాజు : అంతటి లోతైన భావాలు గలదానివి—రాణీ. నీ నడక మాత్రం మెరకమీదనే, చిత్రం. గంటక్రితమే. మీ అమ్మగార్ని చూసి పోదామనివచ్చాను.

రాణి : కృతజ్ఞులం. వచ్చేనెల, గోపాలాన్ని వాణి పెళ్ళిచేసుకుంటోంది.

రాజు : అల్లాగా ?

రాణి : నీతో వాణి చెప్పిందటగా ?

రాజు : అవునవును. ఈమధ్య అన్నట్లుంది.

రాణి : అంత మందమరుపా— దాని బద్ధుడే జ్ఞాపకం వుంచుకొన్న ధీశాలికి :

రాజు : ఊహించు.

రాణి : వాణితో, దాని పెళ్ళివిషయం ముచ్చటించే అవసరం ఏమొచ్చిందో :

రాజు : నేను ముచ్చటించలేదు.

రాణి : అవును. మా గొడవలు నీకెందుకు? నువ్వు స్వతంత్రుడవు. స్వేచ్ఛాజీవివి :

రాజు : అవును రాణీ—నేను స్వేచ్ఛాజీవినే—మరోలోకంలో పూర్తిమ మరణంతో-కాని, యీ లోకం నన్ను సంకెళ్ళతో బంధించింది, చప్పుడుచెయ్యని సంకెళ్లు.

రాణి : గాఢంగా మాట్లాడుకున్నావే—

ఆత్మనంచన

రాజ : గాథంగా జీవించలేని వారి బ్రతుకు గూఢమే. అమ్మగార్ని చూసి వెడతా —

[లోపలి కెడతాడు, వెనక రాణి కూడా వెడుతుంది]

* * * *

[చిట్టన్న ప్రవేశిస్తాడు. కేలండర్ కాగితాలు, మూడు లేదీలు చింపుతాడు]

* * * *

[రాజశేఖరం తొందరగా నడిచివస్తాడు]

చిట్టన్న : నమస్కారం బాబుగారు.

రాజ : ఏం చిట్టన్నా, నా స్వంతనొబ్బరుగా వుండటానికి అభ్యంతరం వుంటుందా ?

చిట్టన్న : అంతకంటెనా బాబయ్యా.

[హారంగా శాంతమ్మగారి మూలకు విసబడుతూ వుంటుంది]

రాణి : ఏమన్నారా డాక్టర్ గారు.

చిట్టన్న : ఆరు క్లబ్బులో సీట్లాడ్డానికి పోయారు. రాత్రొస్తారే, వెళ్ళమన్నారండి.

రాజ : నేనిప్పుడే పంపిస్తాను హరిహరాన్ని. రేపు కనబడు చిట్టన్నా.

చిట్టన్న : సిత్రం.

[రాజశేఖరం వెడతాడు. రాణి లోపలి కెడుతుంది. చిట్టన్న గానం పోన్మీన, విచారం సూచించే సైగల్ రికార్డుపెట్టి పరుంటాడు. తెర మెలగా సగంజారి, రెండు తూతాలో మళ్ళా పైకిలేనాలి. చిట్టన్న కళ్ళు నులుముకుంటూ లేచి, కేలండర్ లో మరోలేదీ కాగితం చింపుతాడు. రాణి, నాణీ ప్రవేశం.]

రాణి : ఎక్కడికే అక్కయ్యా ప్రయాణం ?

రాణి : అమ్మకి మందుకోసం.

ఆత్మ వం చ న

వాణి : మందుకోసం యింత ముస్తాబైందుకు, నేను నమ్మను.

రాణి : నమ్మకపోతే ఆంధ్రదేశాని కొచ్చిన లోపేమీలేదు.

వాణి : నిన్ను నువ్వు నమ్మకపోయినా ప్రమాదంలేదు. మరొకర్ని నమ్మావంటే నిజంగా ఆంధ్రదేశానికి కీడే సుమా. నువ్వు రాజశేఖరాన్ని చూడ్డానికోసం వెడుతున్నావు అవునా ?

రాణి : అవును. అక్కడికే వెడుతున్నాను ఏం ?

వాణి : ఎందుకు ?

రాణి : డాక్టర్ని తీసుకొని వస్తానన్నాడు. రాలేదు. ఎందుకో కనుక్కొద్దామని.

వాణి : అతనికేం పనులున్నాయో—పెద్ద వుద్యోగి, నీ కెందు కతని జోలి ?

రాణి : నా జోలి నీ కెందుకూ ? అతనితో నీకేం జోలో, నాకూ ఆదేరకం జోలి, సరేనా ? అతనితో పెళ్లి ముచ్చట్లాడుకున్నావట !

వాణి : ఆడితే ఏం తప్పా ? నా పెండ్లికి రమ్మని ఆహ్వానించాను. నువ్వదే ముచ్చటే నేనూను.

రాణి : వొళ్లు దగ్గరపెట్టుకు మాట్లాడు వాణి అ అడుక్కుతినే వాడితో నాకేం ముచ్చట్లు !

వాణి : అంత అవసరం లేనిదానిని, ఎందుకెడుతున్నావు ? నీకు పెండ్లయింది—నువ్వే వొళ్లు దగ్గరపెట్టుకో !

రాణి : నోర్ మయ్ ! నీకేకదా పెండ్లికాబోతోందని మహా ఆడి పోతున్నావ్ !

వాణి : పెండ్లైందికదా అని నువ్వే ఆడిపోతున్నప్పుడు, ఆవని దాన్ని నేనాడితే తప్పా ?

రాణి : ఛవ్ ! (సాసర్ విసిరికొడుతుంది)

ఆ త్మ వ ం చ న

వాణి : హృదయాలు బ్రద్దలుకొట్టినదానివి నీకు సాక్షాత్ లెక్కా !

రాణి : (మొహం చేతుల్లో దాచుకొని ఏడుస్తుండు)

శాంతమ్మ : (లోపల్నుంచి) అయ్యో...మమదు తెచ్చారరా !... అల్లుడింకా అఫీస్ నుంచి రాలేదూ .. మీరు కీచులాడుకుంటున్నారా ?

వాణి : (బుజ్జగిస్తూ) వూరుకో అక్కయ్యా...ఇంతెప్పుడూ అనిను. నేను స్వతంత్రుడైన తర్వాత, మనింట్లో బాబ్రోతుగా వుంటాడా అతను. నీ పెరికాని...

రాణి : పో, పో, నువ్వు దూరంగాపో...స్వతంత్రుడు...పూర్తిమ కొంగుతో కట్టపడేసింది—బాబ్రోతులాగా...

వాణి : ఆ కొంగుముండి విప్పేశావుగా.....

రాణి : అయ్! వాణి (కంప్లెక్స్ పెద్దవిచేసి) నాకు కోరిక తెప్పించకు—ఆవేశం వాస్తుంది సుమా. నన్నెరగవ్ — నారాయణ, కరుణాకరం రెడ్డి వాళ్లందరికంటే అతను ఎక్కువా ! వాళ్ళు నే ఎట్లా చెబితే అట్లా వింటారే ! ... వారాయ చేసుకుని బతికిన యీ పూల్ ... యీ దొర్చాగ్యుడు...నన్ను ... (ఏడుస్తూ) నన్ను కాదని ... నన్ను తృణీకరిస్తాడా.....(కదులుతూ)

వాణి : అక్కయ్యా, ఎక్కడికి? ఎక్కడి ?

చిట్టన్న : డాక్టర్ గా రొస్తుండారండి ..

రాణి : నన్ను...యీ పూల్

వాణి : అక్కయ్యా—ఆగు...ఆగు...

శాం : ఏమిటరా అది...ఏమిటరా...

[రాణి హాండ్ బాగ్ సవరించుకుంటూ వాణి పట్టునిడిచుకు వెళ్ళింది.
వాణి ఆయాసంతో సోఫాలో కూర్చోబోతుంది. తెలి బారుతుంది.]

—o—

ఆత్మ వంచన

రెండో రంగం.

[శేఖరం బంగళా—సుధ్యాహ్నం మూడుగంటల అపుడు. శేఖరం నొదులు పైజామా, పొడుగుచేతుల లాల్సీ వేసుకుని ఈజిప్షియన్ లో వుంటాడు. రుమాలు ఊడికొలోన్ లో మంచి నుదుటిమీద వేసుకొని, హాక్కోక్కు చుక్కే పోసుకుంటాడు. రెండు మూడు కుర్చీలు, సోఫా, అఫీసుబల్, దాని మీద పూర్ణిమ ఫోటో స్టాండ్, మూల టేబిల్ మీద రేడియో సెట్టు వుంటాయి. తెలుగు లెస్సానీ, మెలిగా రేడియో మోగుతుంటుంది. వెనకనుంచి గ్రామఫోన్ పెట్టొచ్చు—లేకపోతే, వాద్యసంగీతం వినిపించొచ్చు.]

(రెడ్డి ప్రవేశిస్తాడు)

రాజు : కమిన్ రెడ్డి, కూర్చో.

రెడ్డి : ఇవాళ అఫీసుకి రాలేదుట—ఒంట్లో బాగాలేదా ?

రాజు : మరేం లేదు, కొంచెం బద్ధకంగా వుంది. మీ సామాన్లు జాగ్రత్తగా చేరినట్లు తెలిసిందా ?

రెడ్డి : నిన్ననే ఉత్తరం వచ్చింది. థాంక్స్ చెప్పదామనొచ్చాను.

రాజు : రెడ్డి, నీతో వో విషయం చెప్పాలి. ఎన్నడూ చెయ్యండి, నీ విషయంలో ఆసక్త్యంగా చేస్తేగాని పని పరిగిందికాదు — నా మనస్సు పీకుతోంది.

రెడ్డి : నువ్వల్లా ఆసుకోగూడదు, అట్లాగై తేకాని పనులు జరగవు— ఈ పుద్యోగస్థులందరూ నీలా ముక్కుకి సూటిగా వెడతారనుకోగూడదు.

రాజు : నిజం కావచ్చు. ఎవళ్లో అల్లాచేశారు గదానని, మనం అల్లాగే చెయ్యాలన్నది మంచిసూత్రం కాదనుకుంటా. ఏదో జరిగిపోయింది. అల్లా చెయ్యడం యిదే అఖరుసా రవకూడదూ ?

రెడ్డి : (నవ్వి) నీకు చిన్నప్పటినుంచీ చాదస్తం. స్వల్పవిషయాలలో పట్టుదల జాస్తీ—చిట్టన్నకి మళ్ళా పనివేయించావుట—శాంతమ్మ గారు చెప్పింది.

ఆ త్మ వ ం చ న

రాజు : నే నేయించేదేమిటి ? ఆ భగవంతుడే వేయించాడు.

రెడ్డి : ఏం యీ పూట వేదాంతంలో పడ్డావు ?

రాజు : ఏమీలేదు రెడ్డి, నాకు నామీద నమ్మకం పోతుంది.

రెడ్డి : అంతే ?

రాజు : మనని మనం నమ్మలేకపోతే యితరులనీ నమ్మలేం. అట్లాంటప్పుడు జీవితం అర్థభూన్యంగా కనిపిస్తుంది.

రెడ్డి : ఇప్పు డేం జరిగింది.

రాజు : నువ్వంటే నా కెంతో గౌరవం, చిన్నప్పటినుంచీ. అంచేత చెబుతే అర్థంచేసుకుంటా వనుకుంటాను.

రెడ్డి : తప్పకుండా, ఒకప్పుడు నే నేమో అనుకున్నానుగాని యిప్పుడు నా అభిప్రాయం మార్చుకున్నాను - రాజా.

రాజు : నా మూలాన వో అమాయకురాలు నిష్కారణంగా చని పోయింది.

రెడ్డి : అదేమిటి ? ఎవరు ?

రాజు : పూర్ణిమని — బెంగాల్ లో ఆ అమ్మాయితో స్నేహం కలిసింది. నే నామెను మోసగించానని ఆత్మహత్య చేసుకొంది. నా కామె తప్ప యీ లోకంలో ఎవ్వరూ లేరనుకునేవాడిని—నా కెట్లా వుంటుంది ?

రెడ్డి : ఎందుకట్లా చేసింది ?

రాజు : నే నావిషయం చెప్పలేను, రెడ్డి, నాకింక జీవితంలో శాంతి వుండదనుకుంటాను, నాకేదో—నాతో నిమిత్తం వున్నవాళ్ళకి కూడా శాంతి వుండదు.

రెడ్డి : నా కర్థంకావడంలేదు. సూర్యనారాయణ విషయమా ?

రాజు : నువ్వు సరిగ్గా పూహించావు.

రెడ్డి : దానికేమిటి—నువ్వు మరెవరైనా పె-డ్డిచేసుకుని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకున్నావంటే ఏ గొడవా వుండదు.

ఆత్మ వం చ న

రాజు : నువ్వనుకున్నంత సింపిల్ కాదు రెడ్డి. నాకు మళ్ళా వుంకోర్ని ప్రేమించడం చేతకాదు, చేసుకున్నా ఆమెజీవితం దుర్భరం అవుతుంది, నాతోబాటు వాళ్ళు అక్కడికే ట్రాన్స్ఫర్ అవుతారు !

రెడ్డి : నువ్వన్నీ వూహించుకుని బాధపడుతున్నావు, అంతే. ప్రపంచంలో బ్రతకాలంటే కొంత కుట్ర, నటన అవసరం రాజా — నువ్వు అవన్నీ అలవర్చుకోలేకపోతే ఎప్పుడూ యిట్లాగే వుంటావు.

రాజు : ఆవుతే మృత్యువుతప్ప నాకు వేరే విముక్తి లేదన్నమాట.

రెడ్డి : ఏంమాటలవి, ఆడదానికి మల్లే ?

రాజు : స్త్రీలకున్న తెగింపు నాకుంటేనా ?

రెడ్డి : అదేమిటి అల్లా వులిక్కిపడ్డావు?

రాజు : ఏమీలేదు—ఎవరో వచ్చినట్లున్నారు.

[రెడ్డి బైటికివెళ్ళి చూసాస్తాడు]

రెడ్డి : మీ పనిచేసే కుర్రాడు.

రాజు : ఏం పనిచేయి! సినిమాకి పొమ్మనిచెప్పు. వాణ్ణి.

రెడ్డి : నే వెడతా మరి—మరిచాను, వాణ్ణి. గోపాలం మారేజ్ సీరపడిందటగా ?

రాజు : అల్లాగా—పాపం శాంతమ్మగారి కీహూట ఎల్లావుందో ?

రెడ్డి : ఈ వుదయం పథ్యం తీసుకుందిట.

[వెడతాడు, కాసేపు నిశ్శబ్దం]

[రాణి వస్తోంది — కళ్ళు ఎర్రగా వుంటాయి — జాబ్బు కొద్దిగా చేగి వుంటుంది.]

రాజు : కమిన్ రాణీ: మంచి సమయానికొచ్చావ్ — టీ ట్రైమ్, — నేనూ యిప్పుడే వచ్చా ఆఫీస్ నుంచి—ఇంకా నారాక్షణిగారు యింటికి రాలేదూ ?

రాణి : ఇంటిదగ్గరనుంచి రావడంలేదు...కాదు, కాదు...యింటి దగ్గరనుంచే.

ఆత్మ వం చ న

రాజ : ఏం రాణీ—చైరయినట్లు కనిపిస్తున్నావు. కాసేపు రెస్టు తీసుకో, ఉండు, రెమన్ కలిపిస్తాను. పుచ్చుకో—కళ్లు వాచినట్లున్నాయి.

రాణి : లేదు, ఏం లేదు.

రాజ : నారాయణగార్ని గూడా తీసుకురాలేక పోయావా? ఉండు, బిస్కెట్స్ తీసుకొస్తాను. ఇవాళ మా బోయ్ లేడు: సినిమాకి పోమ్మన్నాను.

రాణి : నే యిప్పు దొస్తానని తెలుసా?

రాజ : ఎప్పు దొస్తావో తెలీదుగాని, ఎక్కణ్ణించి వచ్చావో తెలుసు :

రాణి : ఇంటిదగ్గరనుంచే.

[హాండ్ బ్యాగ్ ను తులచే ఎవో కాగితం కింద పక్షుడు]

రాజ : మందులపావునుంచి వచ్చావు.

రాణి : నీ కెళ్లా తెలుసు :

రాజ : అదుగో బిల్లుచీటి కీందపడింది:

రాణి : ఇదా—మా అమ్మకి మందు కొన్నాను.

రాజ : ఎల్లావుంది వారికి—?

రాణి : రాత్రి చూద్దానికి వస్తానని రాలేదేం?

రాజ : తీరిలేదు, కాగితాలూ అవీ చూసేటప్పటికీ వదైంది — రేడియో అల్లా వింటూ నిద్రపోయాను. ట్యూన్ చెయ్యనా? వారు లేచి తిరుగుతున్నారా?

రాణి : అల్లాగే వుంది, ఎల్లావుండేదీ నీకు నిజంగా కావాలా?

[వెంకల రేడియోపాట వినిబడతూ వుంటుంది]

రాజ : నే నేది చెప్పినా నువ్వు నమ్మలేవు. రాణి — చిన్నప్పటి నుంచీ మీ యింట్లో వున్నాను నా కామాతం కృతజ్ఞత వుండటం అసహజమా?

రాణి : ఉన్నట్లు ఋజువు దొరకలేదులే.

రాజ : రాణీ, ఈనాటితో నే నో గొప్ప జీవితరహస్యం తెలుసు కున్నాను. అది నీకు కావాలంటే చెప్పివేస్తాను.

ఆత్మ వం చ న

రాణి : ఈ పూట చిత్రంగా మాట్లాడుతున్నావే ! ఏమి టా రహస్యం ?

రాజు : మనుషులు ఎందుకు ద్వేషిస్తారో ?

రాణి : ఆ ప్రశంస దేని కిప్పుడు ?

రాజు : మనుషుల హృదయంలో ఎందుకు ప్రేమపుండదో తెలుసు కున్నాను,

రాణి : ఎందుకో :

రాజు : వారికేం కావాలో తెలిక—తెలిస్తే దాన్ని సాధించడానికి యత్నిస్తారు. తెలికపోవడంవల్లే యీ అవేదేన. నీకేం కావాలో చెప్పు, యివ్వగలిగిందైతే యిస్తాను,

రాణి : ఇవ్వకూడనివికూడా వుంటాయా ?

రాజు : అది నీకు తెలియాలి,

రాణి : నువ్వు నా కిచ్చే దేమిటి ? మేమే యిన్నేళ్లు నీ కిచ్చాం.

రాజు : దానికి నీ కోరికప్రకారం బదులు యివ్వలేకపోయాను. అంతేనా ? రాణీ, నిన్ను చూస్తే జాలేస్తోంది. నువ్వు పుచ్చుకునే స్థితిలో లేవు, నా జీవితం ట్రాజెడీ అయింది. కాని, అందమైన, వుదాత్తమైన ట్రాజెడీని యిప్పుడు హాస్యాంతం చెయ్యకు.

రాణి : నే నేంచేకా నిప్పుడు—?

[బాగ్ మళ్లా తడుముతుంటే ఏదో పొట్లం పడుతుంది]

రాజు—ఆదేవిదో పొట్లాం పడిపోయినట్లుంది — అమ్మగారికి మందు పొట్లంకాబోలు.

రాణి—అవును, యిలాలే, (లాక్కుంటుంది)

రాజు : తీసుకో—వెళ్ళి, పాపం ఆవిడకి యిచ్చిరా, పోనీ, మనం వెళ్ళి యిచ్చివద్దామా ?

రాణి : యీ పూటకి మందుంది. నన్ను చూసి జాలిపడనక్కర లేదులే

ఆత్మీయ చరిత్ర

రాజు : రాణీ...నిజంగా జాలేస్తోంది. నిష్కారణంగా వొక అమా
యకురాలి మృత్యువుకు కారణం అయ్యావు, నేను నీకోసం పిల్లాంగనుంచి
యిక్కడికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకున్నా ననుకుంది పూర్తిమ.

రాణి : అది అబద్ధమని నాతో చెప్పనక్కర్లేదు. నీ మాటలు నాకు
అర్థంకావడంలా,

రాజు : నీక్కావాలింది పొందలేకపోయావు. నేను నీకేమీ యివ్వ
లేని స్థితిలో బెట్టావు నన్ను.

రాణి : నా దబ్బు నా మొహాన పారేశావుగా !

రాజు : దబ్బా ? అదొక్కటే నీ కక్కరలేంది, పొగడ్త, స్నేహం,
ఆప్యాయం, ఆంతరంగికం—అవి కావాలి—వాటిని నేను యివ్వలేను,
నా బీదరికం మనిద్దరిమధ్యా గోడలా వుంది; అది నువ్వు దూకలేవు;
నేను పడగొట్టలేను. ట్రాజెడీ కాదూ ? కాఫీకలిపి తీసుకొస్తా—

[అపఖ్యతల్పి రెండు కప్పులతో కాఫీ తీసుకొస్తాడు]

రాజు : డిలేచేశాను, క్షమించు — అదేమిటి, ఫ్యాన్ పెట్టుకున్నా
చెమట్లు పొవేస్తున్నాయి ?—ఏం ? రాణీ, వాంట్లో బాగాలేదా?

రాణి : అబ్బే, ఏంలేదు, బాగానే వున్నాను. నీ చమత్కారం
మాట్లాడి అర్థం తెలుసుకుంటున్నాను.

రాజు : నీకు అర్థంకాకనా—రాణీ—? నిన్ను గురించిన సత్యం
నీకు తెలుసు. కాని దాన్ని ఎదుర్కోలేవు.

రాణి : తెలివిగా మాట్లాడా వనుకుంటున్నావా ? నాకేం కావాలో
తెలుసు. నారాయణ్ణి ప్రేమించి, పెండ్లిచేసుకున్నాను. నిన్ను ప్రేమించా
ననుకుంటే, చాలా పొరబడ్డావు

రాజు : రాణీ, వుద్రేకం తెచ్చుకోకు, నువ్వు ఎవరిని ప్రేమించా
వన్నా నేను నమ్మను. నువ్వు ప్రేమించేది వొక్క వ్యక్తే — ఆ వ్యక్తి
నువ్వే.

ఆత్మ వంచన

రాణి : అంతా అబద్ధం, దొంగమాటలు నీవి. నీకు అధికారం, డబ్బు తలకెక్కి, గర్వించి—

రాజు : ఇస్—రాణి : ఎవర్ని నువ్వు ప్రేమించలేవు. అల్లా అనుకోడం ఆత్మవంచన అమృత్యు : నా మనస్సు యిప్పుడు ప్రశాంతంగా వుంది, సంగీతం విను—వొక్కసారి ముసుగు తీసేసి, నీ నిజస్వరూపం ప్రదర్శించు.

రాణి : ఏం చిత్రంగావుంది నీ కథ—!

రాజు : పుగర్ తక్కువైందా—ఉండు. తీసుకొస్తాను.

[అపరికడతాడు. అతను లేచిప్పుడు రాణి బాగ్ లోని వో పాటం తీసి, కప్పులో పాచ్యుబోతుంది. కాని పాచ్యుడు తీసేసి, బాగ్ లో పొస్తుంది బాగ్ కిందపడుతుంది, రాజు వస్తాడు.]

రాజు : రాణీ, నా కథ యింతటితో సమాప్తమైంది. ఇదే అఖరి కప్పు—నే స్వయంగా కలుపుతున్నది. నువ్వు నన్ను డబ్బుపేరిట వశం చేసుకుందా మనుకున్నావు. సాంఘిక పరిస్థితులు అడ్డుతగిలాయి. నా మనస్సు అవహరిద్దా మనుకున్నావు—అది వీలవడలేదు. ఇప్పుడు నన్ను చంపి, నా శరీరంపై నైనా నిజయం పొందుదా మనుకున్నావు — రాణి! (ముందుకు వారుగుతాడు)

రాణి : ఆ—ఆ—రాజు—ఏమిటది :

రాజు : రాణి, నీ కా అవకాశం లేదు. నన్ను నేనే చంపుకోవాలి. నేను బ్రతికివుంటే నీకు సుఖం లేదు, కడసారి త్యాగం చేస్తున్నాను.

[రాణి ఆకలి బూం పట్టుకుని పూవుతూ, ఏడుస్తాంటుంది]

రాజు : నావుద్యోగం మీ ఆయనకిస్తారు. నీకేం భయంలేదు. భర్తతో సుఖంగా వుండు. ఇంకైనా—నాజేబురో పుత్తరం వ్రాసిపెట్టా విన్నవ్వరూ భాధించరు.

[పూర్తిగా ముందుకి పడిపోతాడు. అతన్ని వెళ్ళివచ్చి, దిండ్లు పెడుతుంది]

అ త్మ వ ం చ న

రాజీ : రాజా, రాజా—వొక్కమాట—నిజం చెబుతాను :

రాజ : నాముఖం తీర్చుకున్నాను.

[మరీ కదలుడు]

రాజీ : [నాజీ వొస్తుంది. రాజాకేసి చూసి, కాసేపువిడ్చి అక్కయ్యని వోదా రుస్తూ తివడిస్తుంది]

వాణి : లే, లే; మనం యిక్కడుండ కూడదు. రా, యింటికి పోదాం. బావాచ్చేవేళ:

రాజీ : శేఖరం చచ్చిపోయాడు ... అతన్ని నేనే చంపేశాను. నేనే...అతన్ని చంపటాని కొద్దానను కున్నాడు...నేనుచంపి వుండను, ...చంపలేను...అతనికి తేలీదు. ...నేనా అతన్ని చంపడం...? కాని నేనే...చంపేశాను...

వాణి : ఉన్ ...మెల్లగా...గట్టిగా అవకు...ఇప్పుడేనా సుఖం...
...రా. పోదాం...రాజశేఖరం (అతనికేసి చూస్తూ) యిప్పుడు నిజంగా సుఖపడ్డాడు.....స్వేచ్ఛాజీవి.....

(తెర)

స మా ప్తం.

